

POROČILO O DELU
VARSTVENO DELOVNEGA CENTRA TOLMIN
ZA LETO 2021

KAZALO

1	UVOD	3
2	PODROČJE DEJAVNOSTI V DNEVNIH ENOTAH	6
2.1	STORITVE VODENJA, VARSTVA IN ZAPOSLOTITVE POD POSEBNIMI POGOJI	7
3	PODROČJE DEJAVNOSTI V BIVALNIH ENOTAH	23
3.1	STORITVE INSTITUCIONALNEGA VARSTVA	23
3.2	STORITVE ZDRAVSTVENEGA VARSTVA	29
4	ORGANIZIRANE PROSTOČASNE AKTIVNOSTI UPORABNIKOV	40
5	SODELOVANJE UPORABNIKOV Z DRUGIMI VLADNIMI IN NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI, JAVNIMI IN ZASEBNIMI PODJETJI IPD.	42
6	SODELOVANJE V PROJEKTHNIH SKUPINAH	43
7	VDC TOLMIN – UČNA BAZA ZA ŠTUDENTE, PRIPRAVNIKE	43
8	DELO S POGODBENIKI	44
9	PRITOŽBE IN POHVALE UPORABNIKOV	44
10	PROSTOVOLJSTVO	45
11	VKLJUČEVANJE VDC V DRUGE SKUPNOSTI, ORGANIZACIJE	45
12	IZOBRAŽEVANJA UPORABNIKOV	46
13	SVETOVALNA SLUŽBA	46
14	KOMISIJA ZA SPREJEM, ODPUST IN PREMESTITEV PRI VDC TOLMIN	47
15	DELOVNI ČAS IN ORGANIZACIJA DELA V VDC TOLMIN	47
16	IZOBRAŽEVANJA ZAPOSLENIH	51
17	POLITIKA KAKOVOSTI	53
18	ZAKLJUČEK	55

1 UVOD

Zaključili smo še eno koronsko leto, leto izzivov, prilagajanj, dogovarjanj, usklajevanj, da smo načrtovan program dela v danih razmerah čim bolj optimalno izpolnili. Res je, da smo bili aktivni celo leto, izvedli smo mnoge projekte v raznih oblikah, na daljavo, v živo, kolikor so dopuščale razmere. Zelo uspešno smo se spopadli z vdorom virusa v Bivalno enoto v Zalogu, ko je med petimi uporabniki le eden prebolel okužbo. Prav hitro in učinkovito ukrepanje je botrovalo temu, da je ostala le ena soba rdeča cona, in tukaj gre velika pohvala zdravstvenim delavcem in sodelavcem v bivalni enoti. Res je tudi to, da po dveh letih delovanja v mehurčkih, čutimo odtujenost med sodelavci, sodelavkami, ni več tistega spontanega prepletanja odnosov in komunikacije med vsemi v zavodu, kot je bilo nekdanje. Tovrstni občutki niso lepi, so utrujajoči, zaskrbljujoči, utesnjujoči. In tukaj je naša obveza, da se bomo začeli s tem letom bolj povezovati, tudi neformalno družiti, da si bomo postali spet blizu, kot smo si nekoč bili. Tako bomo še z večjim navdušenjem delali in tako bomo lahko resnično bolj zadovoljni. V pričujočem poročilu nizamo dosežke, rezultate letošnjega leta tako po uporabnikih kot za celoten zavod, po področjih dejavnosti ipd.

Doseženi cilji v letu 2021:

- uspešna izvedba zadnje (2.) faze EU projekta »Vrtičkanje in hortikultura terapija«
- uspešna izvedba zadnje (2.) faze prenove mansarde v stavbi 2
- vgradnja nadstreška nad glavnim vhodom v spodnjo etažo občinske stavbe 3
- ureditev (podaljšanje) parkirnega prostora ob igrišču za zaposlene v VDC
- v sodelovanju z Društvom Sožitje Tolmin zamenjava dotrajanega stavbnega pohištva v Bivalni skupnosti Zalog
- sprotne dopolnitev Kriznega načrta VDC Tolmin na podlagi praktičnih izkušenj zdravstvenih delavcev in sodelavcev po delu v sivi/rdeči coni, upoštevajoč dodatna priporočila pristojnih institucij (člani koordinacijske skupine za covid-19, MZ, NIJZ, MDDSZ)
- dopolnitev Ocene tveganja zaradi možnosti okužbe s covid-19 na delovnem mestu in posodobitev drugih internih aktov zavoda
- prehod na sistem Odos – elektronsko arhiviranje, podpisovanje dokumentov ipd.
- potrditev prvega vmesnega poročila o napredku – vzdrževanje certifikata kakovosti EQUASS
- uspešno izvedena redna notranja revizija
- vzpostavljena nova spletna stran zavoda
- uspešna izvedba letovanja za uporabnike in uspešna izvedba načrta promocije zdravja za zaposlene

- uspešno realizirana interna izobraževanja za uporabnike in za zaposlene, realizacija izobraževanj izven VDC ter izobraževanj na daljavo
- objava prispevka o EU projektu Vrtilčkanje in hortikultura terapija na KATV in na RTV SLO1
- objava prispevka o popotresni obnovi objekta 1 kot primer dobre prakse v oddaji Ugriznimo znanost na RTV SLO1
- objava radijskega prispevka na Primorskem valu o prazničnem decembru in o prejetih donacijah
- uspešno predstavljen prispevek o bivanju v bivalni enoti med korono na Mednarodni konferenci EASPD Provider Forum – 2021 na temo: »Podpora osebam s posebnimi potrebami v času pandemije COVID 19«
- uspešna izvedba obvezne prakse študentk Evropskega centra Alma Mater v Mariboru ter študentk Fakultete za socialno delo, Fakultete za uporabne družbene študije in Pedagoške fakultete v Ljubljani
- prejeli smo več donacijskih sredstev in donirane opreme (električni skuter, sobno kolo)

Dosežki uporabnikov v letu 2021:

- dramska in lutkovna skupina: lutkovno predstavo Peter Klepec smo uprizorili preko aplikacije Zoom za uporabnike VDC Tolmin in štirikrat za otroke VVZ Ilke Devetak Bignami Tolmin. Igralci dramske skupine so se z gledališko predstavo (skečem) »Nedeljsko kosilo« in »V planini« predstavili na dogodku »Tminci radi dobro jemo« v okviru projekta *Dnevi evropske kulturne dediščine*. S skečema »Na tržnici« in »Instagram« so se predstavili v okviru *novoletnega programa*, ki smo ga letos predvajali v videu na Youtubu na FB profilu. V okviru dogodka *Pozdrav poletju* so se člani dramske skupine predstavili s skeči, s katerimi so povezovali program.
- v okviru projekta *Angel upanja*, v sodelovanju s Centrom Mala hiša in OŠ Franceta Bevka Tolmin (PŠIUOPP), smo za stanovalce DU Tolmin izdelali 64 angelčkov, zraven pa natisnili 140 božičnih želja, ki smo jih prav tako podarili stanovalcem v upanju, da jim polepšamo praznike.
- pri Sotočju Soče in Tolminke je nastal dogodek »Voda teče, stečejo misli«, v okviru projekta *Teden ljubiteljske kulture*. Uporabniki so skupaj z zaposlenimi izrazili občutja in misli o življenju, minljivosti skozi glasbo in poezijo. Na kamne so z ogljem zapisovali besede (haikuje), v povezavi z vodo in življenjem. S pomočjo naravnih instrumentov, ki so jih našli ob vodi in instrumentov, ki so jih imeli s seboj (boben, kitara, dežna palica ipd.), so ustvarjali zvoke.

- trinajst uporabnikov je uspešno zaključilo projekt *Moja Knjižnica*, v organizaciji Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin in za nagrado prejelo zeleno skodelico z napisom Moja knjižnica.
- uspešno sodelovanje na dveh *literarnih natečajih*, v organizaciji JSKD, območna izpostava Tolmin. Naslov prvega natečaja je bil »Ni vse virus«. Štirje uporabniki so v slogu haikujev strnili svoje misli na teme Lopata, Ženska, Romantika in Prijatelj. Drugi natečaj je bil pod naslovom »V zavetju besede«. Štiri uporabnice so za natečaj napisale sledeča dela: pesem Moja ljubezen, prozno besedilo Moja mama in jaz, pesem Pesem o pomladi in prozno besedilo Moja zgodba.
- uspešna izvedba kulturnega programa ob prazniku *Prešernov dan* v VDC Tolmin. Prireditev je v 2021 prvič potekala tudi preko Zoom-a. Počastitev kulturnega programa je bila nekoliko drugačna, saj smo Prešernove pesmi umestili v čas, v katerem zaradi corona virusa živimo danes. Nastale so priredbe nekaterih njegovih pesmi, kot so Zdravljica, O Vrba, Učenec, Dohtar. Preko Zoom-a so sodelovali tudi zaposleni in uporabniki iz skupine 4 (uprizorili so Povodnega moža in Urško zalo), od doma (Zoom) je sodelovalo 6 uporabnikov.
- sodelovanje na spletnem *likovnem natečaju »Igraj se z mano«*: februarja 2021 smo na natečaj poslali 7 likovnih del (mešana tehnika na risalnem listu), in sicer od dveh uporabnikov storitve IVO in petih uporabnikov storitve VVZ, ki so ustvarjali doma.
- *likovna razstava uporabnice A. Č.* v knjižnici Cirila Kosmača Tolmin: na razstavi je majhen del likovnih del, ki jih je A. ustvarila doma v času epidemije v letu 2020 in 2021. Likovna dela so bila na razstavi od julija do konca avgusta 2021. Prav epidemija covid -19 je bil za A. tisti sprožilec, ki je v njej prebudil intenzivnost in strast ustvarjanja.
- *slikarska razstava v TIC Kobarid*: v prostorih TIC Kobarid smo med 6. 12. 2021 in 7. 1. 2022 imeli postavljeno slikarsko razstavo sedmih uporabnikov VDC Tolmin. Zaradi ukrepov ob pandemiji nismo pripravili otvoritve, smo pa oglaševali razstavo preko družabnih omrežij.
- en uporabnik je izrazil željo, da bi poslal *pismo nogometnemu klubu Liverpool*, ker je njihov strastni navijač. Narisal je sliko, ki smo jo poslali nogometnemu klubu. Nogometni klub Liverpool mu je poslal zahvalo ter sliko igralcev s podpisi in posvetilom.

Doseganje zastavljenih ciljev, določenih v obrazložitvi Finančnega načrta in programa dela za leto 2021 ocenjujemo po posameznih področjih dejavnosti:

- področje dejavnosti v dnevni enotah (v delavnicah) – **storitve vodenja, varstva in zaposlitve pod posebnimi pogoji (dalje: storitev VVZ)**
- področje dejavnosti v bivalni enotah – **storitve institucionalnega varstva odraslih (dalje: storitev IVO) in storitve zdravstvenega varstva (dalje: storitev ZV).**

2 PODROČJE DEJAVNOSTI V DNEVNIH ENOTAH

Obsegajo osnovno in socialno oskrbo. Osnovna oskrba zajema bivanje, prehrano, tehnično oskrbo in prevoze. Socialna oskrba pa zajema storitve vodenje, varstvo in zaposlitev pod posebnimi pogoji.

Osnovna oskrba

Opis storitve po Pravilniku o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev.

Bivanje: storitev VVZ se je v celoti izvajala na lokaciji Rutarjeva ulica 18 v Tolminu. Ko so epidemiološke razmere dopuščale, so dodatno potekale integrirane zaposlitve uporabnikov na več lokacijah: v Domu upokoencev v Tolminu, v podjetju Aurenis v Poljubinju, v podjetju Sprinkler v Tolminu in v kraju Avče (občina Kanal).

Prehrana (pogodbenik Catering Šorli, Sandro Šorli s.p.): v letu 2021 nam je pogodbenik dostavljal in razdeljeval tople obroke od ponedeljka do petka.

Tehnična oskrba: v letu 2021 je vzdrževalec skozi celo leto opravljal razna vzdrževalna dela: odmašitev lijaka, menjava žarnic, popravilo dozimnikov za milo, popravilo vtičnice, popravilo vrtnega orodja, pomoč pri selitvi uporabnikov v drugo sobo, vzdrževanje radiatorjev (izpust zraka), redno beleženje evidenc za legionelo, vzdrževanje strojev in skrb za redno servisiranje opreme in strojev, vzdrževanje voznega parka, urejanje zelenice in dvorišča, košnja trave, prekopavanje vrtov, izdelovanje pripomočkov za kooperantsko delo ali za izdelovanje izdelkov lastnega programa ipd. Z zunanjimi izvajalci pa so bila opravljena druga vzdrževalna dela, ki jih je koordiniral vzdrževalec (koordiniranje izvajalcev pri prenovi mansarde, servisiranje klima naprav, dvigal, stopniščne ploščadi ipd.).

Prevozi: ta storitev se je v letu 2021 izvajala vsak dan med 6.00 in 15.00 uro. Uporabniki so koristili vožnje z javnim avtobusnim prevozom; s kombijem pogodbenika Cvetko Koren, s.p.; z lastnim prevozom s svojci. Peš je v VDC vsak dan od doma prihajalo 6 uporabnikov, iz bivalne enote pa 16 uporabnikov.

Voznik oseb s posebnimi potrebami je vsak dan s službenim vozilom izvajal prevoze za uporabnico na invalidskem vozičku.

2.1 STORITVE VODENJA, VARSTVA IN ZAPOSLOTITVE POD POSEBNIMI POGOJI

Opis storitve po Pravilniku o standardih in normativih socialnovarstvenih storitev.

Storitev VVZ se je v letu 2021 izvajala v novih prilagojenih delovnih skupinah, t.i. mehurčkih:

Novo delovne skupine	Št. uporabnikov na dan 31.12.2021	Povprečna starost uporabnikov	Vodja skupine
Delavnica 3 (uporabniki IVO – storitev 8+16)	10	53,20	Skupinski habilitator
Predavalnica (uporabniki IVO – storitev 8+16)	6	57,50	Varuh
Delavnica 4 (uporabniki VVZ)	11	37,91	Skupinski habilitator
Delavnica 2 (uporabniki VVZ)	9	49,56	Delovni inštruktor
Delavnica 1 (uporabniki VVZ)	10	38,60	Delovni inštruktor
Skupaj	46	47,24	

Januarja 2021 smo izvajali nujno varstvo v dnevni enoti VDC Tolmin, in sicer v delavnici 4.

V februarju 2021 pa smo pričeli z izvajanjem storitve VVZ v delavnici 1., 2. in 4 ter v delavnici 3 in v predavalnici.

Celo leto smo nato ohranjali t.i. mehurčke. Večkrat smo se pogovarjali o ukinitvi le-teh in združevanju uporabnikov v stare, mešane skupine. Vendar se je večkrat pokazalo, da smo v primeru suma oziroma potrjenega suma na okužbo, lahko nemoteno izvajali storitev VVZ, okužbo pa smo uspešno zaježili prav zaradi ohranjanja t.i. mehurčkov.

Storitev »podpora na daljavo« v kombinaciji s storitvijo »mobilna služba - obisk na domu« se je izvajala po potrebi, in sicer za šest uporabnikov, ki so ostajali v domačem okolju. Razlog, da se niso vključevali, so bili največkrat ne odločitve za cepljenje proti covidu-19 in posledično strah pred okužbo. Z njimi in njihovimi starši/zakonitimi zastopniki smo poskušali obdržati stike telefonsko oziroma z obiski na domu. Na žalost smo pri enem uporabniku bili dokaj neuspešni pri vzdrževanju stikov, saj pri tem nima podpore staršev. Povezali smo se s CSD Severna Primorska Enota Tolmin in z njimi sodelujemo z namenom, da se omenjeni uporabnik čimprej vključi v ponujene storitve (VVZ/podpora na daljavo/mobilna služba).

V septembru 2021 smo izvedli sporazumni odpust za enega uporabnika iz storitve VVZ, in sicer zaradi selitve uporabnika in njegove družine. Pri tem velja poudariti, da je bila selitev želja staršev. Uporabniku smo ponudili možnost vključitve v bivalno enoto, ki pa so jo starši zavrnil.

V mesecu aprilu smo izvedli novo vključitev enega uporabnika, v oktobru pa novo vključitev ene uporabnice v storitev VVZ.

Vključeni uporabniki po delovnih skupinah v storitvah VVZ, po spolu in po stopnji motenosti, na dan 31.12.2021

Delovna skupina		Motnja					Skupaj po spolu		Skupaj
		lažja	zmerna	težja	Težka	kombinirana	M:	Ž:	
Delavnica 3 + predavalnica (uporabniki IVO – storitev 8+16)	Moški		1			6	7	16	
	Ženske		3	1		5	9		
Delavnica 4 (uporabniki VVZ)	Moški		3		1	1	5	11	
	Ženske		4	1	1		6		
Delavnica 2 (uporabniki VVZ)	Moški		3			2	5	9	
	Ženske		3	1			4		
Delavnica 1 (uporabniki VVZ)	Moški		6			1	7	10	
	Ženske		2			1	3		
Skupaj			25	3	2	16	M: 24 Ž: 22	46	

Vključeni uporabniki po delovnih skupinah v storitvah VVZ, po občinah in po spolu, na dan 31.12.2021

Delovna skupina		Občina					Skupaj po spolu		Skupaj
		Bovec	Kobarid	Tolmin	Kanal	Nova Gorica	M:	Ž:	
Delavnica 3 + predavalnica (uporabniki IVO – storitev 8+16)	Moški	1	2	4	/	/	7	16	
	Ženske	1	1	3	1	3	9		
Delavnica 4 (uporabniki VVZ)	Moški	2	1	2			5	11	
	Ženske			4	2		6		
Delavnica 2 (uporabniki VVZ)	Moški	1	2	1	1		5	9	
	Ženske	1		3			4		
Delavnica 1 (uporabniki VVZ)	Moški			7			7	10	
	Ženske		3				3		
Skupaj		6	9	24	4	3	M: 24 Ž: 22	46	

Vključeni uporabniki po delovnih skupinah v storitvah VVZ, po starosti in po spolu, na dan 31.12.2021

Delovna skupina		Starostno obdobje							Skupaj po spolu		Skupaj
		18-20	21-25	26-39	40-49	50-54	55-64	65-	M:	Ž:	
Delavnica 3 + predavalnica (uporabniki IVO – storitev 8+16)	Moški		1		1	1	2	2	7	16	
	Ženske			1	2	2	3	1	9		
Delavnica 4 (uporabniki VVZ)	Moški		1	2	1			1	5	11	
	Ženske		1	3	2				6		
Delavnica 2 (uporabniki VVZ)	Moški			3	1			1	5	9	
	Ženske			1		1		2	4		
Delavnica 1 (uporabniki VVZ)	Moški	1	2	1		2	1		7	10	
	Ženske			2	1				3		
Skupaj		1	5	13	8	6	6	7	M: 24 Ž: 22	46	

Povprečna starost 46 uporabnikov storitev VVZ je 47,24 let. Nad starostjo 55 let je 13 uporabnikov storitev VVZ, kar predstavlja 28,26 % vseh vključenih uporabnikov.

VODENJE

Individualni programi, evalvacije: v letu 2021 smo izvedli evalvacije individualnih programov za vse uporabnike. Pri izvedbi evalvacij so bili uporabniki aktivni člani pogovora in nosilci opredeljevanja ciljev za prihodnje obdobje. Izdelan je bil tudi individualni program (IP) za novo vključena uporabnika v VVZ.

Opolnomočenje uporabnikov: uporabniki so bili vključeni v različne aktivnosti z namenom ohranjanja pridobljenega znanja, sposobnosti ter učenja novih vsebin in veščin. Različne aktivnosti jih spodbujajo, da razvijajo pozitivno samopodobo ter spodbujajo njihovo samostojnost.

Sodelovanje s starši, svojci, zakonitimi zastopniki: s svojci smo bili v telefonskem kontaktu, jih obveščali o novostih glede trenutnega stanja v povezavi s sumi/okužbami znotraj zavoda, nudili smo jim podporo in možnosti razbremenilnih pogovorov. Vse pomembnejše informacije pa smo podajali staršem/skrbnikom/zakonitim zastopnikom tudi pisno z dopisi. Anketni vprašalniki o zadovoljstvu staršev, svojcev in skrbnikov kažejo 96,80% stopnjo zadovoljstva s storitvami VDC. V letu 2021 smo se s starši/skrbniki/zakonitimi zastopniki srečali na dogodku z naslovom »Tminci radi dobro jemo«, ki smo ga organizirali tudi za širšo lokalno skupnost, in sicer oktobra 2021. Dogodek smo izvedli na zunanjem igrišču in ob upoštevanju vseh navodil in priporočil za preprečevanje širjenja okužbe. Srečanje s starši je bilo neformalne značaja, a zelo lepo in pomembno za ohranjanje pristnih stikov.

Sodelovanje v multidisciplinarnih timih (uporabniki, zakoniti zastopniki uporabnikov, zaposleni, CSD ipd.): multidisciplinarni tim v letu 2021 ni bil sklican. Po potrebi smo sodelovali s Centrom za socialno delo Severna Primorska, Enota Tolmin, z ZD Tolmin in s Policijsko postajo Tolmin.

Drugo strokovno delo: drugo strokovno delo je obsegalo evalvacije in izvajanje individualnih načrtov za vse uporabnike, delo s svojci in skrbniki uporabnikov, sodelovanje v strokovnih timih za uporabnike, sodelovanje z zdravstveno službo, vodenje sestankov za uporabnike, Komisije za prehrano, Komisije za urejenost prostorov in Komisije za pritožbe in pohvale na izvajanje socialno varstvenih in zdravstvenih storitev, vodenje dokumentacije za uporabnike ipd.

Zaradi epidemije covid-19 in neizvajanja programa VVZ skozi večino leta 2020, se je v letu 2021 pri uporabnikih dnevnega varstva pokazal upad psihofizičnih in kognitivnih sposobnosti, zaznavamo socialno osamitev, posledično pa iskanje »prijateljev« preko facebooka in drugih socialnih omrežji, pri čemer pa se pojavi težava zaradi (ne)varnega rokovanja s socialnimi omrežji. Uporabniki se vse bolj navezujejo na nas, kot na edine prijatelje s katerimi delijo lepe in slabe trenutke, skrbi, intimna vprašanja, vse več je želja po individualnih pogovorih. Zato smo tudi v letu 2021 velik poudarek namenili individualnemu delu, s čimer smo omogočili uporabnikom možnosti razbremenilnih pogovorov in drugih aktivnosti, s tem pa posledično reševali morebitne stiske, strahove zaradi dolgotrajnega slabšega epidemičnega stanja in posledično krčenja določenih pravic, predvsem na račun socializacije. Poudarjamo, da so bili obiski v letu 2021 vedno dovoljeni (v določenih obdobjih

zgolj omejeni na eno zdravo osebo s pogojem PCT). Smo pa, zaradi povečane možnosti vdora okužbe v ustanovo, omejili odhode uporabnikov v trgovine/banke/knjižnice – obisk zgolj v spremstvu z zaposlenim. Družabnih dogodkov v lokalnem okolju tudi ni bilo veliko. V največji možni meri smo ohranjali stik z lokalnim okoljem predvsem s sprehodi v lokalno okolje in naravo.

Veliko skrb smo namenili tudi obveščanju uporabnikov o novostih glede novih ukrepov, o načinu organizacije in delovanja delavnic, informirali in spodbujali smo cepljenje proti covid-19. Za informiranje zaposlenih je, poleg programa ISOV, dobro zaživela Info kamra. To je informacijska soba, v kateri vodja redno ažurira podatke v povezavi z delovanjem VDC Tolmin (ažurni urniki, ažurni Krizni načrt, informacije o covid-19, informiranje o cepljenju, informiranje o pravicah in možnosti zaposlenih v času epidemije – čakanje na delo, karantene, odsotnost zaradi višje sile ipd.).

Posebni projekti: zaposleni so, kljub omejitvam v storitvi VVZ, izvedli kar 188 različnih posebnih projektov brez financiranja in 63 s financiranjem, s katerimi so obogatili program uporabnikom. Cilji posebnih projektov so slediti načelu vseživljenjskega učenja, omogočiti uporabnikom odkrivati, spoznavati, učiti se novih znanj, veščin v danih možnostih. Manj je bilo vključevanja v ožje socialno okolje, več pa na učenju za samostojnost (kuhanje, gospodinjenje, skrb za samega sebe ipd.). Izvedeni posebni projekti so predstavljeni v poglavju *Organizirane prostočasne aktivnosti uporabnikov*.

Vključevanje v okolje: tudi v letu 2021 je bilo vsem omejeno in oteženo vključevanje v okolje, zaradi preprečevanja vnosa virusa v zavod. V največji možni meri pa smo skušali uporabnikom omogočiti varen način vključevanja, predvsem z vsakodnevnimi krajšimi sprehodi, organizacijo daljših pohodov, odhodi v trgovino/knjižnico v spremstvu zaposlenih, ogledi razstav na prostem ipd. Opažamo velik primanjkljaj pri ohranjanju že osvojenih veščin uporabnikov, predvsem pa stiske zaradi dolgotrajnega slabega epidemiološkega stanja in posledično izvajanja številnih ukrepov.

Nadstandardne storitve: v letu 2021 nam je uspelo organizirati letovanje v obdobju dobre epidemiološke slike. Izvedli smo letovanje v Baški na otoku Krk (28.6.-2.7.2021) za mlajše uporabnike, letovanje v Zdravilišču Laško (6.-10.9.2021) za starejše uporabnike in gibalno ovirane ter aktivni teden v Bohinju (13.-15.7.2021) za uporabnike, ki so želeli spoznavati nove športe (veslanje s kanujem, plezanje v plezalnem centru, planinarjenje).

Sodelovanje z drugimi institucijami: predstavljeno v poglavju *Sodelovanje uporabnikov z drugimi vladnimi in nevladnimi organizacijami, javnimi in zasebnimi podjetji ipd.*

VARSTVO

Varstvo zajema spremljanje, podporo in zagotavljanje občutka varnosti, nudenje pomoči pri vzdrževanju osebne higiene in opravljanju fizioloških potreb, pomoč pri vstajanju, obujanju, sezuvanju in slačenju, pomoč pri gibanju in hoji, pomoč pri komunikacijah in orientaciji, varstvo pri prihodih in odhodih ter spremstvo pri prevozih.

Iz leta v leto narašča potreba po varstvu in neposredni pomoči uporabnikom, ki se starajo in ki jih spremljajo različna bolezenska stanja. Zaradi tega se kaže velika potreba po zagotavljanju zdravstvenih storitev tudi uporabnikom storitev VVZ (uporabniki, ki dnevno prihajajo v delavnice). Vedno več pomoči potrebujejo pri vsakodnevnih opravilih, pri skrbi za samega sebe, pri opravljanju gospodinjskih opravil ipd. Smo med redkimi VDC-ji v Sloveniji, kjer imamo kar 5 slepih oz. slabovidnih uporabnikov, ki vselej potrebujejo neposredno spremstvo.

ZAPOSILITEV POD POSEBNIMI POGOJI

- **Kooperantsko (proizvodno) delo**

Kooperantsko delo izvajamo predvsem za podjetje TKK Srpenica in podjetje Aurenis d.o.o. Občasno sodelujemo s podjetjem Seplast d.o.o. in s podjetjem Kovinoplastika Bremec iz Mosta na Soči. V letu 2021 nismo imeli nobene reklamacije ali pripomb na izvedeno delo.

Sodelovanje s podjetjem TKK Srpenica je vzorno. V letu 2021 smo delo za omenjeno podjetje izvajali kontinuirano. V povprečju zanje naredimo 20.000 - 30.000 kosov cevok na mesec. Nadejamo se, da bomo tudi v prihodnje uspešno poslovno sodelovali.

Za Aurenis d.o.o. razstavljamo tuljave ter sortiramo baker in plastiko. Občasno tudi odvijamo kolute s čipi. Vodja zaposlitvenega programa vedno skrbi, da je delo s stališča higienskih standardov primerno. V kolikor ni (na primer plesen na komadih), delo zavrnemo. Pri delu uporabniki uporabljajo zaščitna sredstva (rokavice, delovna obleka, očala).

S podjetjem Seplast d.o.o. smo bolj intenzivno in kontinuirano pričeli sodelovati v drugi polovici leta 2021. Delo je bilo redno zagotovljeno in je čisto, preprosto in enostavno. Delo zmorejo opravljati skoraj vsi vključeni uporabniki.

S podjetjem Kovinoplastika Bremec sodelujemo že vrsto let, za njih sestavljamo okrogle varovalke. Analiza ankete o zadovoljstvu uporabnikov storitve VVZ je pokazala, da se 94,50 % »zelo strinja« s trditvijo, da so zadovoljni s kooperantskim delom, ki ga opravljajo.

Uporabniki so od začetka epidemije začasno prerazporejeni v nove delovne skupine (t.i. mehurčki). Iz tabele je razvidno, da je polovica zaslužka iz proizvodnega programa pripadal novi skupini 3 (delavnica 3 + predavalnica). To skupino tvorijo uporabniki vključeni v storitev IVO (8+16). V izvajanje proizvodnega procesa so, za razliko od ostalih skupin, vključeni ves čas. To se pozna tudi pri rezultatih.

Dosežena bruto proizvodnja po posameznih kooperantih od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

MESEC \ KOOPERANT	TKK	AURENIS	BREMEC	SEPLAST	SKUPAJ
JANUAR	700,00€	311,00€			1011,00€
FEBRUAR	1050,00€		280,00€		1330,00€
MAREC	1400,00€	544,00€		90,00€	2034,00€
APRIL	700,00€	331,00€	75,00€		1106,00€
MAJ	1050,00€	188,00€			1238,00€
JUNIJ	700,00€	331,00€	37,50€		1068,50€
JULIJ / AVGUST	1050,00€	316,00€	150,00€		1516,00€
SEPTEMBER	350,00€			204,00€	554,00€
OKTOBER	700,00€	215,00€	135,00€	442,00€	1492,00€
NOVEMBER	700,00€	172,00€		480,00€	1352,00€
DECEMBER	1050,00€			480,00€	1530,00€
SKUPAJ VREDNOST	9450,00€	2408,00€	677,50€	1696,00€	14231,50€
IZDELANO V ODSOTOKIH	66,40 %	16,90 %	4,70%	12,0 %	100,0%

Dosežena vrednost bruto proizvodnje po delovnih skupinah od 1. 1. 2021 do 31. 12. 2021

MESEC \ SKUPINA	SKUPINA 1	SKUPINA 2	SKUPINA 3 + PREDAVALNICA (IVO)	SKUPINA 4	SKUPAJ
JANUAR	18,50€	26,00 €	872,70€	93,80€	1011,00 €
FEBRUAR	49,90 €	135,52 €	957,98 €	186,60€	1330,00€
MAREC	378,80 €	411,80€	912,90 €	330,50€	2034,00 €
APRIL	262,50€	187,50€	547,50€	108,50€	1106,00€
MAJ	376,05€	296,25€	362,60€	203,10€	1238,00€
JUNIJ	317,50€	213,20€	433,16€	104,64€	1068,50€
JULIJ / AVGUST	241,10€	154,00€	1011,10€	109,80€	1516,00€
SEPTEMBER	79,50€	90,90€	264,50€	119,10€	554,00€
OKTOBER	344,75€	230,35€	577,70€	339,20€	1492,00€
NOVEMBER	212,15€	151,55€	718,90€	269,40€	1352,00€
DECEMBER	251,30€	251,30€	646,80€	380,60€	1530,00€
SKUPAJ VREDNOST	2532,05€	2148,37€	7305,84€	2245,24€	14231,50€
IZDELANO V ODSOTOKIH	17,90 %	15,00%	51,30%	15,80%	100,00 %

- **Lastni program (izdelovanje unikatnih izdelkov)**

Skupina 1: uporabniki te skupine so bili v letu 2021 večkrat prerazporejeni v druge delovne skupine zaradi reorganizacije dela. V kolikor se namreč pojavi sum ali okužba v bivalni enoti, potem ta delavnica ne more obratovati zaradi vzpostavitve čistih in nečistih poti. Da zagotovimo varnost in preprečimo prenos okužbe, so zato bili uporabniki večkrat prerazporejeni v druge delovne skupine. Večina uporabnikov s tem ni imela večjih težav, so pa vedno izražali veselje, ko so se vračali v matično skupino. Poleg proizvodnega dela smo delali tudi na lastnem programu, in sicer izdelavo lesenih črk.

Skupina 2: v letošnjem letu je bilo zaradi epidemije covid-19 pri nastajanju izdelkov lastnega programa delo precej prilagojeno trenutnim razmeram v delavnici. V začetku leta smo precej intenzivno začeli izdelovati podloge in različne elemente za voščilnice namenjene različnim priložnostim, izdelovali smo tudi komponente za punčke iz blaga in jih sestavljali. Po naročilu občine Tolmin smo izdelali večjo količino poročnih voščilnic. Veliko časa smo namenili izdelovanju voščilnic za različne priložnosti in šivanju angelčkov iz blaga.

Skupina 3: področje lastnega programa je delo s steklom – fuzija stekla. Izdelujemo steklene pladnje, svečnike, turistične spominke in okrasne magnetke.

Analiza ankete o zadovoljstvu uporabnikov storitve VVZ je pokazala, da se 81,00% »zelo strinja« s trditvijo, da so zadovoljni z lastnim programom, ki ga opravljajo.

Prodaja izdelkov lastnega programa

V letu 2021 smo sodelovali z obstoječimi partnerji, pridobili pa smo tudi nove partnerje:

- Fundacija Poti miru Kobarid
- Javni zavod za turizem Dolina Soče (poslovalnice Tolmin, Javorca, Tolminska korita, Kobarid)
- Gašper Jesenšek, s.p.

S konsignatorji smo se dogovarjali in jim dostavljali nove izdelke, največkrat nam potrebe po novih izdelkih sporočajo sproti.

Še vedno sodelujemo z občinama Kobarid in Tolmin – protakolarna darila (leseni stolček, kip Simona Gregorčiča).

Z g. Jesenšek Gašperjem smo sklenili dogovor o prodaji različnih izdelkov na temo ribištva in se ob uspešni prodaji že dogovorili o novih izdelkih, ki jih bomo dostavili v prvi polovici leta 2022.

Prodaje izven zavoda so bile zaradi rizičnih razmer večinoma odpovedane, zato je prodaja izdelkov potekala v interni trgovini, s prevzemom blaga na dvorišču. Ob bolj ugodnih epidemioloških razmerah smo se udeležili Kobariškega sejma, sejma v Breginju, v prvem tednu decembra pa smo izdelke uspešno ponudili tudi na tržnici v Tolminu.

Novembra smo po družbenih omrežjih in preko spletne strani oglaševali novoletne voščilnice, jih uspešno naredili in tudi prodali. Presenetilo nas je precej veliko povpraševanje in zato smo voščilnice izdelovali še naknadno. S strani podjetja Gostol smo dobili naročilo posebnih novoletnih voščilnic in ga uspešno realizirali.

Veliko je bilo negotovinske prodaje, sicer pa smo naročila posameznikov sprejemali telefonsko, predaja blaga pa je potekala na dvorišču ali po pošti.

Podrobnejša specifikacija prodaje izdelkov lastnega programa po mesecih je razvidna iz priložene tabele.

Prodaja izdelkov lastnega programa v letu 2021 v EUR

Številka Računa	Prihodki od prodaje v €												
	voščilnice noveletne	voščilnice druge	izdelki iz papirja	steklo	likovni izdelki		keramika	svila	leseni izdelki	nakit	izdelki iz blaga	drugi	skupaj
					grafika	slikanje							
JANUAR													
FEBRUAR													
MAREC		65,00€		7,00€		10,00€	8,00€						90,00€
APRIL		27,00€					12,00€						39,00€
MAJ													
JUNIJ		139,70€		280,0€			194,00€	6,50€		75,00€	6,50€		701,70€
JULIJ							12,00€						12,00€
AVGUST		26,00€		10,00€		30,00€	173,00€					2,00€	241,00€
SEPTEMBER													
OKTOBER		78,00€		5,00€		10,00€	58,00€	7,00€		147,5€			305,50€
NOVEMBER	512,50€	3,00€				10,00€	2,00€	3,00€	2,00	77,50€			610,00€
DECEMBER	2323,00€	13,00€		37,00€	45,00€	40,00€	232,50€	6,00€		21,00€	2,50€		2720,0€
SKUPAJ	2.835,50€	351,70€	0,00€	339,0€	45,00€	100,0€	691,50€	0,0€	22,5€	2,00	321,0€	11,0€	4.719,2€

Specifikacija prodanih izdelkov je razvidna iz tabele (v EUR). V preteklem letu je bilo prodanih največ novoletnih voščilnic, izdelkov iz keramike ter voščilnice za različne priložnosti.

- **Integrirana zaposlitev uporabnikov**

Integrirane zaposlitve izven VDC Tolmin

V letu 2021 je bila ta storitev najbolj okrnjena zaradi slabega epidemiološkega stanja in sprejetih ukrepov za preprečevanje vnosa in širjenja okužbe. Uporabniki so začasno neizvajanje tovrstne zaposlitve razumevajoče sprejeli. Tekom leta so večkrat izražali željo po tovrstni zaposlitvi, saj jim le-ta zaposlitev ne prinaša zgolj denarne nagrade, krepi samozavest in daje občutek koristnosti, pač pa je tudi pomembna za razvoj in širitev njihove socialne mreže, ki je v teh časih še kako okrnjena. V letu 2021 smo pričeli sodelovati tudi z Občino Kanal. Enemu uporabniku omogočajo opravljanje integrirane zaposlitve na t.i. zelenem programu (urejanje okolice pokopališča, pometanje, košnja trave v domačem kraju uporabnika ipd.).

Delodajalec	Število uporabnikov	Število delovnih ur v letu 2021	Nagrada skupno €
Dom upokojevcev Podbrdo, enota Tolmin	2	76	114,00 €
Sprinkler sistemi d.d., Tolmin	1	234	587,25 €
Aurenis, d.o.o.	1	372	871,88 €
Občina Kanal	1	11	46,25 €
SKUPAJ	5	693	1619,38 €

*integrirana zaposlitev izven VDC

Integrirana zaposlitev znotraj VDC Tolmin

V integrirano zaposlitev znotraj VDC Tolmin je bilo vključenih dvajset (20) uporabnikov, kar je občutno več kot prejšnja leta. Razlog je ta, da smo prilagajali program dela glede na epidemiološko sliko. Več storitev smo ponujali znotraj zavoda z namenom ohranjanja varnega okolja in skrbi za preprečevanje širjenja okužbe. Nekateri uporabniki so bili vključeni v več različnih del znotraj integrirane zaposlitve.

Takšna oblika integrirane zaposlitve zajema kuhanje kave, pomivanje posode po zajtrku, pomoč vzdrževalcu (košnja trave, urejanje okolice ipd.), pomoč čistilki (urejanje jedilnice, sesanje večnamenskega prostora), pomoč perici (izobešanje perila) in čiščenje skupnih prostorov bivalne enote na Rutarjevi (sesanje in mokro čiščenje tal).

Vrsta dela	Število vključenih uporabnikov
Čiščenje skupnih prostorov na Rutarjevi ulici (skupnih prostorov BE)	2
Čiščenje gospodinjske kuhinje	5
Pometanje dvorišča	8
Kuhanje kave za vse uporabnike	9
Urejanje jedilnice/kuhinje	10
Pomoč vzdrževalcu	7
Pomoč čistilki, perici	5
Delo na vrtu	13

**oblika integrirane zaposlitve znotraj VDC Tolmin*

- **Zdravje in varnost pri delu**

V letu 2021 smo že pripravljen Krizni načrt trikrat ažurirali, glede na pridobljene izkušnje sodelavcev ob vdoru virusa. Vso leto smo, tako z zaposlenimi kot tudi z uporabniki, kontinuirano imeli pogovore, razlage, debate, kako Krizni načrt izpeljati v praksi. Zaposleni so imeli vaje oblačenja in slačenja OVO opreme (tako interna izobraževanja, kot izobraževanje z zunanjimi izvajalci). Vse to se je izkazalo za dobro, saj smo ob pozitivnem brisu znali hitro reagirati, vzpostavili smo cone, čiste/nečiste poti ter bili uspešni in hitro zajezili širjenje virusa. Zaposlenim je bila zagotovljena delovna obleka in obutev, redno smo skrbeli tudi za enomesečno zalogo zaščitne opreme.

Uporabnike smo vsakodnevno osveščali o osebni urejenosti in higieni, s posebnim poudarkom na higieni rok in kašlja ter spodbujanju k nošnji kirurške maske (v kuhinji, na kombiju, pri vključevanju v okolje ipd.)

Poleg skrbi za preprečevanje širjenja okužbe, smo uporabnike spodbujali k uporabi rokavic, zaščitnih očal in delovne obleke, poznavanju procesa dela in pravilnemu rokovanju z raznim orodjem pri izvajanju kooperantskega dela. Skrbeli smo, da je bilo omenjeno delo primerno.

Delovna sredstva (varnostna zaščita strojev, vzdrževanje orodja in strojev)

Vzdrževalec skrbi za redne preglede in brezhibno delovanje strojev in naprav. Avgusta 2019 je bila pregledana in preizkušena vsa delovna oprema VDC Tolmin s strani pogodbenega pooblaščenca za varnost in zdravje pri delu. Po uspešnem pregledu so bila izdana Potrdila o pregledu in preizkusu delovne opreme za vso posamično delovno opremo. Potrdila veljajo 3 leta, kar pomeni, da bomo v letošnjem letu ponovno zaprosili za pregled in preizkus opreme.

Vsaka skupina ima na razpolago zaščitna sredstva za varno delo (zaščitna delovna tunika, rokavice, zaščitna očala). Stroje uporabljajo samo pod nadzorom zaposlenega. Uporabnike se stalno opozarja na pravilno rokovanje z aparati, rabo zaščitnih oblačil, obutve ipd.

PROGRAM DELA V DELAVNICI 4.

Četrta delovna skupina trenutno ni namenjena diferenciranemu programu dela, pač pa smo, zaradi reorganizacije dela in oblikovanje t.i. mehurčkov, delavnico namenili uporabnikom, ki se dnevno vključujejo v delavnice.

Dva uporabnika v skupini uporabljata invalidski voziček, s katerim ne rokujeta (v celoti potrebujeta pomoč drugega pri vseh vsakodnevnih osnovnih življenjskih aktivnostih). En uporabnik je gluh in rabi tudi pomoč pri hoji po stopnicah ter hoji izven zavoda. Ena uporabnica slabše vidi, zato potrebuje spremstvo pri hoji po stopnicah. Sedem uporabnikov pa ne potrebuje pomoči pri osnovnih življenjskih aktivnostih. Vsi uporabniki potrebujejo vodenje, usmerjanje, bodisi je to v znanem ali neznanem okolju, pri opravljanju kooperantskega dela, prostočasnih aktivnostih, organizaciji časa, skrbi za samega sebe. Povprečna starost v skupini je 37,9 let, zato se je tudi program dela v omenjeni skupini močno spremenil in prilagodil potrebam mlajših uporabnikov. Bilo je izvedenih veliko gospodinjskih aktivnostih (kuhanje, peka, skrb za red in čistočo delavnice/kuhinje z namenom ohranjanja veščin in pridobivanja novih znanj ter spodbujanja samostojnega življenja vsakega posameznika), skrb za zdravje (vsakodnevna jutranja telovadba, sprehodi, daljši pohodi, košarka na dvorišču, spoštovanje ukrepov za preprečevanje širjenja virusa ipd.), skrb za duševno zdravje (razbremenilni pogovori, sestanki skupine ipd.).

V mesecu maju smo zaključili projekt »Vrtičkanje in hortikultura terapija«, ki ga je sofinancirala Republika Slovenija in Evropska unija iz Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Uporabniki so pomagali skozi celoten projekt – postavitvijo gred, priprava zemlje, polnjenje gred, sajenje rastlin, zalivanje. V samem procesu projekta smo pripravili tudi izobraževanja na temo zelišč in aromaterapije ter imeli praktičen prikaz sajenja dreves, zelenjadnic. Pripravili smo tudi več ogledov vrta za predšolske otroke in odrasle osebe iz DU Tolmin enota Petrovo Brdo. Uporabniki so obiskovalcem pripravili predstavitev vrta, kulturni program in pogostitev iz pridelane zelenjave.

VSEBINE VSEŽIVLJENJSKEGA UČENJA

Delo z uporabniki je potekalo individualno (v obliki pogovorov, sprehodov, obiska na domu (mobilna služba), spremstvo uporabnika pri vključevanju v okolje) kot tudi skupinsko (splošno izobraževalni del, skupina zaupanja ipd.)

Manj je bilo praktično-izkustvenega učenja (pri vključevanju v okolje) zaradi ukrepov za zajezitev virusa. Posluževali smo se virtualnih oblik učenja, ki so približale uporabnikom željeno vsebino.

Individualne aktivnosti

Splošno izobraževalni del

V letu 2021 je bil poudarek predvsem na razbremenitvi uporabnikov in pomoč pri organizaciji pristočasnih aktivnosti.

Na individualni urah, kjer so potekale splošno izobraževalne vsebine, smo se osredotočili na naslednje vsebine:

- branje člankov v lahkem branju – premikanje ure, podnebne spremembe, rak dojke, svetovni dan srca ipd.,
- reševanje križank – bogatenje besednega zaklada, splošna razgledanost, kritično mišljenje,
- spremstvo in pomoč uporabnikom pri nakupu obutve, oblačil, toaletnih potrebščin (spletno nakupovanje) – praktični nakup v trgovini in rokovanje z denarjem,
- branje knjig za Mojo knjižnico,
- rokovanje s socialnimi omrežji (fb-jem), rokovanje in učenje vzpostavitve video klica,
- orientacija v času, orientacija na koledarju, rokovanje z mobitelom (pošiljanje sms sporočil), pisanje, prepis, bralno razumevanje ipd.
- spremstvo uporabnice, uporabnika na UE Tolmin, spremstvo na pokopališče, na banko, na pošto ipd.
- pomoč pri branju in priprava uporabnika/uporabnice na kulturni nastop,
- pomoč pri reševanju konfliktov med uporabniki – svetovanje in vodenje pogovora,
- pogovori o družini in obisk staršev uporabnika v Kopru, spremstvo uporabnika v domačo vas – želel si je videti domačo hišo (starši živijo pri sestri),
- pomoč uporabnici pri odločitvi za vključitev v bivalno enoto, po smrti mame. Uporabnici nudim tudi pomoč pri komunikaciji z družinskimi člani in spremstvu pri obiskovanju brata v Volčah,
- pogovori glede reševanja konfliktov med uporabniki – v letu 2021 smo opazili več stisk oziroma nestrpnosti med njimi, katere smo skozi pogovor omilili,
- individualni sprehodi – namenjeni razbremenitvi in ohranjanju kondicije uporabnikov.

Računalništvo

V okviru individualnih ur računalništva smo se z uporabniki pogovarjali o pomenu in varnosti socialnih omrežij, utrjevali smo rokovanje z elektronsko pošto in s socialnimi omrežji, učenje in nameščanje aplikacij za video klice. Potrebno je bilo veliko dogovarjanja in pogovarjanja o nevarnosti dejanj na Facebook-u. Še posebej z eno uporabnico, katera je na FB profilu iskala neznane ljudi, predvsem moške, so bili pogovori z njo bolj intenzivno usmerjeni v njeno varnost.

Skupinske aktivnosti

- Skupina zaupanja »Učenje za življenje« se je v letu 2021 sestala pet krat. Vsebina pogovorov so bile teme, ki so jih predlagali uporabniki (bonton, strpnost v VDC Tolmin, korona ukrepi in kdaj se bo ta situacija nehala, skrb glede cepiv-vpliv medijev na počutje ljudi, samostojnost in življenje s partnerjem).
- »Skupina za krepitev odnosov« se je oblikovala z namenom, da se izboljšajo odnosi uporabnikov v BS Zalog. V letu 2021 smo imeli šest srečanj. Vsebine srečanj so bile osredotočene na preživljanje prostega časa v bivalni enoti in na medsebojne odnose (kako rešujejo težave, s kom se pogovorijo, kaj pričakujejo drug od drugega ipd.). V okviru te skupine smo naredili tudi dva pohoda, in sicer obisk Čiginja in ogled slapov ter pohod po novi poti skozi Gabrce. Glavni namen skupine je ta, da s pomočjo pogovorov rešujejo težave v skupini (npr. kaj je dobro, kaj bi želeli izboljšati ipd.), vse to pa pozitivno vpliva na skupinsko dinamiko v bivalni enoti.
- »Učenje angleškega jezika« je potekalo z dvema uporabnikoma. Spoznavamo besedišče na različne teme, utrjujemo snov, ki jo že poznamo (kako se predstaviti, koliko je ura, kje živiš, kakšni so tvoji hobiji ipd.). Pri učenju smo si pomagali tudi z internetom, kjer smo s pomočjo zvočnih posnetkov poslušali besede in jih ponavljali.
- V okviru »Splošne poučenosti« smo z uporabniki izvedli številne delavnice na raznolike teme (npr. Martinovanje, o strpnosti, o komunikaciji in kaj je to kompromis, o zdravih sladica in o zgodovini televizije). Izbrane teme so predlagali uporabniki sami.
- »Pisanje člankov«: v letu 2021 so uporabniki zapisali naslednje članke: Kako smo preživeli izolacijo, Izlet v Volčji potok, Letovanje na Pohorju, Maj – moj mesec, Naš Brzinko, Naša skupina in Pust nekoč.

Projekt Moja knjižnica: v akciji Moja knjižnica je v letu 2020/2021 sodelovalo 13 uporabnikov. Akcija je potekala do konca meseca maja 2021. Ob koncu akcije so dobili nagrado (zeleno skodelico z napisom Moja knjižnica). Enkrat mesečno je VDC obiskala tudi Potujoča knjižnica, katero so obiskovali vsi uporabniki in tudi tisti, ki zaradi zmanjšane gibalne sposobnosti, niso obiskovali

Knjižnice v Tolminu. V mesecu oktobru se zaradi ponovnega širjenja virusne bolezni nismo udeležili predstavitve akcije Moja knjižnica, v prostorih Knjižnice Cirila Kosmača Tolmin, ampak smo se za ponovno sodelovanje dogovorili po elektronski pošti z bibliotekarko, ga. Alenko Mahajnc.

Projekt Angel upanja: v okviru projekta Angel upanja, v sodelovanju s Centrom Mala hiša in OŠ Franceta Bevka Tolmin (PŠIUOPP), smo za stanovalce DU Tolmin izdelali 64 angelčkov. Zraven smo izbrali in natisnili 140 božičnih želja, ki smo jih prav tako podarili stanovalcem v upanju, da jim polepšamo praznike.

Teden ljubiteljske kulture: pri Sotočju Soče in Tolminke je nastal dogodek »Voda teče, stečejo misli«. Dogodek smo pripravili v okviru projekta Teden ljubiteljske kulture, ki se je odvijal od 21. 5. do 30. 5. 2021. Uporabniki so skupaj z zaposlenimi izrazili občutja in misli o življenju, minljivosti skozi glasbo in poezijo. Na kamne so z ogljem zapisovali besede (haikuje), v povezavi z vodo in življenjem. S pomočjo naravnih instrumentov, ki so jih našli ob vodi in instrumentov, ki so jih imeli s seboj (boba, kitara, dežna palica ipd.), so ustvarjali zvoke. Dogodek se je predvajal na spletu (Facebook VDC Tolmin, YouTube: <https://www.youtube.com/watch?v=zIdYL8bEdWo>).

Prešernov dan, kulturni praznik: pripravili smo kulturno prireditev, in sicer 10. 2. 2021. Prireditev je prvič potekala tudi preko Zoom-a. Tokratna počastitev kulturnega programa je bila nekoliko drugačna. Prešernove pesmi so umestili v čas, v katerem zaradi corona virusa živimo danes. Spraševali smo se, kakšne pesmi bi pisal France danes, če bi bil še živ. In tako so nastale priredbe nekaterih njegovih pesmi, kot so Zdravljica (7. kitica), O Vrba, Učenec, Dohtar. Preko Zoom-a so sodelovali tudi zaposleni in uporabniki iz skupine 4, od doma (Zoom) je sodelovalo 6 uporabnikov. Uporabniki iz skupine 4 so uprizorili Povodnega moža in Urško zalo.

Dramska in lutkovna skupina: lutkovno predstavo Peter Klepec smo uprizorili preko aplikacije Zoom za uporabnike VDC Tolmin in štirikrat za otroke VVZ Ilke Devetak Bignami Tolmin. Igralci dramske skupine so se z gledališko predstavo (skečem) »Nedeljsko kosilo« in »V planini« predstavili na dogodku »Tminci radi dobro jemo« v okviru DEKD. S skečema »Na tržnici« in »Instagram« so se predstavili v okviru novoletnega programa, ki smo ga letos predvajali v videu na Youtubu na FB profilu. V okviru dogodka Pozdrav poletju se člani dramske skupine predstavijo s skeči, s katerimi so povezovali program. Skupina se je sestala po potrebi, pred prireditvami.

Literarni natečaj »Ni vse virus«: tema natečaja je vsebovala naslednjo vsebino: že dobro leto živimo v svetu, ki je vse manj podoben tistemu, ki smo ga poznali prej. Kot virus se širijo dvom, nemoč in jeza a tudi sočutje, upanje in ustvarjalnost. Štirje uporabniki so v slogu haikujev strnili svoje misli na teme Lopata, Ženska, Romantika in Prijatelj. Natečaj je razpisal JSKD, območna izpostava Tolmin.

Literarni natečaj »V zavetju besede«: sodelovale so štiri uporabnice, in za natečaj napisale sledeča dela: pesem »Moja ljubezen«, prozno besedilo »Moja mama in jaz«, pesem »Pesem o pomladi« in prozno besedilo »Moja zgodba«. Tudi ta natečaj je razpisal JSKD, območna izpostava Tolmin.

Podpora na daljavo (telefonski pogovor, obisk na domu)

Tudi v letu 2021 smo za uporabnike, njihove starše/svojce/zakonite zastopnike izvajali storitev »podpora na daljavo« v obliki telefonskih pogovorov in video klicev. Uporabnikom, ki bivajo v bivalnih enotah, smo pomagali pri vzpostavljanju video klicev s sorodniki, prijatelji.

Namen izvajanja podpore na daljavo:

- izpolnjevanje anketnih vprašalnikov o zadovoljstvu za leto 2021,
- pomoč pri rokovanju z računalnikom, telefonom, aplikacijami, ki omogočajo video klice ipd.,
- individualni pogovor in razbremenitev tako uporabnikov kot staršev,
- prenos informacij,
- svetovanje glede izrabe prostega časa (npr. branje, sprehodi ipd.).

Mobilna služba

Mobilno službo sta dva zaposlena v letu 2021 izvedla dvanajst krat. Pred obiskom smo se posvetovali tako z uporabniki kot s starši, svojci, če jim obisk na domu ustreza. Namen obiska je bil naslednji:

- pomoč in opolnomočenje pri vključevanju v okolje,
- sprehod, pogovor, druženje, svetovanje, razbremenitev, podpora in pogovor s starši, svojci,
- individualno učenje v življenjskem okolju z izkušnjo (izkustveno učenje – obisk trgovine),
- pomoč pri rokovanju z računalnikom, telefonom, različnimi aplikacijami, ki omogočajo videoklice ipd.,
- vodenje uporabnika pri likovnem ustvarjanju in priprava likovnih del za razstavo.

VSEBINE LIKOVNE IN GLASBENE UMETNOSTI

Delo na področju vsebin likovne in glasbene umetnosti je v letu 2021 potekalo v t.i. mehurčkih, ločeno za uporabnike iz storitve IVO (8+16) in storitve VVZ. Narava dela je zahtevala bolj individualen pristop.

Redno smo se posluževali objavljaju dogajanja v našem centru na družbenih omrežij (FB stran VDC Tolmin in nova, prenovljena spletna stran VDC Tolmin).

Ob upoštevanju navodil in priporočil za preprečevanje širjenja okužbe smo uspešno izvedli tudi več dogodkov v živo, pa tudi preko aplikacije Zoom. En izmed dogodkov je bila novoletna prireditev, ki je potekala »virtualno« - posneli smo polurno prireditev, na kateri so se uporabniki širši publiki predstavili z glasbenimi, plesnimi in dramskimi točkami.

LIKOVNA UMETNOST

Slikarstvo

Z elementi slikarske tehnike so uporabniki barvali turistične magnetete, z različnimi motivi naravnih in kulturnih znamenitostih Zgornjega Posočja.

S petimi uporabniki smo tudi slikali z akrilom na platno z namenom izdelave koledarja za leto 2022.

Z uporabniki smo z akrilom naslikali transparent za prireditev »Tminci radi dobro jemo«.

Sodelovanje na spletnem likovnem natečaju »Igraj se z mano«: v februarju 2021 smo na natečaj poslali 7 likovnih del (mešana tehnika na risalnem listu), in sicer od dveh uporabnikov storitve IVO in petih uporabnikov storitve VVZ, ki so ustvarjali doma.

Likovna razstava uporabnice A. Č. v Knjižnici Cirila Kosmača Tolmin: na razstavi je bil majhen del likovnih del, ki jih je A. ustvarila doma v času epidemije v letu 2020 in 2021. Likovna dela so bila na razstavi od julija do konca avgusta 2021. Prav epidemija covid-19 je bil za A. tisti sprožilec, ki je v njej prebudil intenzivnost in strast ustvarjanja.

Slikarska razstava TIC Kobarid: v prostorih TIC Kobarid smo, med 6. 12. 2021 in 7. 1. 2022, imeli postavljeno slikarsko razstavo sedmih uporabnikov VDC Tolmin. Zaradi ukrepov ob pandemiji nismo pripravili otvoritve, smo pa oglaševali razstavo preko družabnih omrežij.

Risanje

Tekom leta smo izdelali novo serijo spominkov, in sicer motivi iz Posočja, narisanih kot ilustracija na malih platnih in nato pobarvanih z akvarelnimi barvicami. Izdelki so bili med ljudmi dobro sprejeti, zato bomo z izdelavo nadaljevali tudi v letu 2022 in dodali nove motive.

Od oktobra 2021 smo v mešani tehniki izdelali večje število serijsko izdelanih novoletnih voščilnic. Kar nekaj voščilnic je vsebovalo elemente risanja in barvanja z barvicami. Pri izdelavi voščilnic so sodelovali skoraj vsi uporabniki, vsak v okviru svojih sposobnosti.

En uporabnik je izrazil željo, da bi poslal pismo nogometnemu klubu Liverpool, ker je njihov strastni navijač. Narisal je sliko, ki smo jo poslali nogometnemu klubu. Nogometni klub Liverpool mu je poslal zahvalo ter sliko igralcev s podpisi in posvetilom.

Grafika

Konec leta smo v tehniki linoreza izdelali večjo število odtisov novoletnih motivov za novoletne voščilnice.

Kiparstvo/keramika

V primerjavi s prejšnjimi leti smo v letu 2021 izdelali manjše število različnih odlitkov/spominkov za prodajo v turistične namene Zgornjega Posočja. Uporabniki so samostojno barvali odlitke do končne podobe.

Iz gline smo tudi izdelali unikatne spominke, namenjene za poslovna darila (okrasko za novoletno jelko) našim partnerjem ob novem letu. Izdelali smo večje število obeskov, jih spekli v peči in okrasili

z akrilnimi konturnimi barvami. Izdelovali smo tudi nakit, in sicer v tehniki keramike, del pa smo po končani biskvitni peki patinirali v srebrni oziroma zlati patini na črni osnovi.

Les

Izdelali smo večje število deščic z napisi vrtnin/zelišč ob zasaditvi visokih gred (projekt Vrtilkanje in hortikultura terapija). Les smo najprej obdelali in nanj vgravirali imena vrtnin/zelišč. Tudi novoletna okrasitev je vsebovala lesene elemente. Pri izdelavi le – teh je sodeloval uporabnik, ki se je pri tem izkazal z veliko mero natančnosti, potrpežljivosti in dobremu pristopu k delu.

Okraševanje večnamenskega prostora

Skupaj z uporabniki smo krasili večnamenski prostor s tematsko okrasitvijo, glede na letni čas.

Fuzija

V tehniki fuzije smo izdelali jaslice za »Tolminsko jaslično pot«. Prav tako smo tekom leta izdelali serijo malih pladnjev in serijo svečnikov. Po naročilu smo julija 2021 izdelali osemnajst unikatnih pokalov za padalsko tekmo.

GLASBENA UMETNOST

Pevski zbor VDC Tolmin

Pevske vaje so potekale v t.i. mehurčkih, ob lepem vremenu pa skupaj na dvorišču ob upoštevanju vseh zdravstveni priporočil. Izvedli smo 4 nastope pevskega zbora (nastop na dogodku »Voda teče, stečejo misli« v okviru TLK, nastop na pikniku »Pozdrav poletju«, nastop na dogodku »Tminci radi dobro jemo« in nastop na virtualni novoletni prireditvi).

Glasba - petje, kitara, harmonika

V letu 2021 so se aktivnosti igranja kitare udeleževali 4 uporabniki. Vsi so se predstavili na pikniku »Pozdrav poletju«. Na omenjenem pikniku je en uporabnik nastopil s pevsko točko ob spremljavi kitare.

Na dogodku »Tminci radi dobro jemo« v okviru DEKD, se je s pevsko točko predstavil en uporabnik. Prav tako se je na omenjenem dogodku predstavil uporabnik na diatonični harmoniki.

Vsi uporabniki, ki igrajo kitaro so se predstavili na virtualni novoletni prireditvi. Na njej so nastopili še uporabnik na diatonični harmoniki, uporabnik na klavirju in en uporabnik s pevsko glasbeno točko.

Igranje na klavir/sintisajzer

En uporabnik je izredno glasbeno nadarjen. Klavir igra po posluhu, sam ima tudi sintisajzer, na katerega igra v popoldanskem času. Sam izrazi željo, katero pesem se bo naučil. Mentorica pa mu pomaga nadgraditi pesem, ki jo zaigra. Uporabnik igra dvoročno. Pri postavitvi akordov z levo roko potrebuje pomoč. Čez leto sta se srečevala občasno, kadar je sam izrazil željo ter pred nastopi. Nastopal je na prireditvi »Tminci radi dobro jemo«, »Pozdrav poletju« in na virtualni novoletni prireditvi.

3 PODROČJE DEJAVNOSTI V BIVALNIH ENOTAH

3.1 STORITVE INSTITUCIONALNEGA VARSTVA

Institucionalno varstvo je oblika obravnave v zavodu, v drugi družini ali v drugi organizirani obliki, ki upravičencem nadomešča, dopolnjuje ali zagotavlja funkcijo doma ali lastne družine.

Obsega osnovno oskrbo in socialno oskrbo v skladu s Pravilnikom o standardih in normativih socialno varstvenih storitev in zdravstveno varstvo po predpisih s področja zdravstvenega varstva.

Vključeni uporabniki, po bivalnih enotah v institucionalnem varstvu, po spolu in po stopnji motenosti, na dan 31. 12. 2021

Bivalna enota		Motnja					Skupaj po spolu	Skupaj
		lažja	zmerna	težja	težka	kombinirana		
Bivalna skupnost Zalog	Moški	/	1			2	3	5
	Ženske	/	1			1	2	
Bivalna enota Rutarjeva	Moški	/				4	4	11
	Ženske	/	2	1		4	7	
Skupaj		/	4	1	/	11	M: 7 Ž: 9	16

Vključeni uporabniki v bivalnih enotah v institucionalnem varstvu, po občinah in po spolu, na dan 31. 12. 2021

Bivalna enota		Občina					Skupaj po spolu	Skupaj
		Bovec	Kobarid	Tolmin	Kanal	Nova Gorica		
Bivalna skupnost Zalog	Moški	1	/	2	/	/	3	5
	Ženske		/	/	/	2	2	
Bivalna enota Rutarjeva	Moški	/	2	2			4	11
	Ženske	1	1	3	1	1	7	
Skupaj		2	3	7	1	3	M: 7 Ž: 9	16

Vključeni uporabniki po bivalnih enotah v institucionalnem varstvu, po starosti in po spolu, na dan 31. 12. 2021

Bivalna enota		Starostno obdobje							Skupaj po spolu	Skupaj
		18-20	21-25	26-39	40-49	50-54	55-64	65-		
Bivalna skupnost Zalog	Moški		1		1	1			3	5
	Ženske			1	1				2	
Bivalna enota Rutarjeva	Moški						2	2	4	11
	Ženske				1	2	3	1	7	
Skupaj			1	1	3	3	5	3	M: 7 Ž: 9	16

Povprečna starost uporabnikov storitve IVO je **51,47 let**. **Nad starostjo 55 let je 8 uporabnikov** storitve IVO, kar predstavlja **50%** uporabnikov.

Osnovna oskrba

Osnovna oskrba zajema bivanje, organiziranje prehrane, tehnično oskrbo in prevoz.

Bivanje: v letu 2021 se je storitev IVO izvajala na dveh lokacijah, in sicer v Bivalni enoti na Rutarjevi (11 uporabnikov) in v Bivalni skupnosti v Zalogu (5 uporabnikov).

V juliju 2021 je preminul uporabnik Bivalne enote na Rutarjevi. V istem mesecu smo izvedli novo vključitev uporabnice, prav tako v Bivalno enoto na Rutarjevi, tako da je število vključenih uporabnikov v obeh bivalnih ostajala vedno enaka. Z mesecem avgustom smo pričeli tudi z občasnimi vključitvami ene uporabnice, ki je začasna vključevanja v bivalno enoto že koristila. Sedaj pa se redno občasno vključuje, in sicer v času vikendov. Uporabnica zaenkrat še ne želeli stalne vključitve, zato se je odločila za občasne vključitve. Menimo, da je ta odločitev v korist uporabnice, ki vedno bolj potrebuje pomoč pri vsakodnevnih opravilih, poleg tega pa je to korak v smeri stalne vključitve v bivalno enoto.

Organiziranje prehrane (pogodbenik Catering Šorli, s.p.)

Bivalna enota na Rutarjevi: kosila je dostavljal pogodbenik vsak dan v tednu, večerje pa ob ponedeljkih in torkih. Ostale dneve so večerje pripravljali zaposleni skupaj z uporabniki. Uporabniki so vključeni v celoten proces, od ideje (iskanje ravnotežja med željami uporabnikov in zdravim načinom prehranjevanja), do priprave hrane (lupljenje, rezanje, kuhanje, peka) do čiščenja kuhinje po obroku. Pri pripravi prehrane zaposleni upoštevamo zdravstveno stanje uporabnikov (diete – sladkorna, želodčna, holesterol, občutljivost na laktozo ipd.) in navodila zdravstvene službe VDC Tolmin.

V kolikor imajo uporabniki željo, da bi skuhalo kosilo v nedeljo sami, odpovemo kosilo pri pogodbeniku in pripravimo obrok skupaj z uporabniki (npr. martinovo kosilo, božično kosilo).

Zajtrke za uporabnike BE Rutarjeva pripravljajo od ponedeljka do petka delavci storitve VVZ.

Bivalna skupnost v Zalogu: zajtrke si v BS Zalog pripravljajo uporabniki sami, prav tako večerje od ponedeljka do četrta. Vsak ponedeljek se skupaj z zaposlenim pripravi jedilnik. Zaposleni jim nudi pomoč pri usklajevanju želja in zdravega načina prehranjevanja.

Tehnično oskrbo je v institucionalnem varstvu opravljal vzdrževalec.

Čiščenje: za čistočo in urejenost bivalnih prostorov skrbijo uporabniki ob pomoči zaposlenih, uporabniki, ki so vključeni v integrirano zaposlitev znotraj zavoda ter čistilka.

V Bivalni enoti na Rutarjevi je pripravljen raspored vseh uporabnikov, ki so dnevno dežurni v gospodinjstvu. To delo opravljajo po svojih zmožnostih (priprava pogrinjka, pomivanje posode, čiščenje tal, ločevanje odpadkov in odnašanje smeti). Raspored je le okviren, saj se z uporabniki dnevno dogovarjamo (upoštevajoč psihofizično stanje uporabnikov). Vsi uporabniki, tako iz BE Rutarjeva kot BS Zalog, ob pomoči zaposlenih vsako sredo čistijo sobe – brisanje prahu.

Trije uporabniki so vključeni v integrirano zaposlitev znotraj zavoda, in sicer čiščenje bivalnih prostorov enkrat tedensko, urejanje jedilnice in pomoč pri pomivanju posode. Ena uporabnica sama pere svoje perilo, ob pomoči zaposlenega (učenje rokovanja s pralnim strojem) in vodenju le-tega, skrbi za svoje perilo.

Čistilka je dnevno vzdrževala čistočo v sanitarijah, skupnih prostorih in sobah uporabnikov v Bivalni enoti na Rutarjevi. Za čiščenje sob v bivalni enoti na Rutarjevi (sesanje in pomivanje tal) in skupnih prostorov (brisanje prahu, sesanje, pomivanje tal, odstranjevanje pajčevine) pa skrbi uporabnica, ki je vključena v integrirano zaposlitev znotraj VDC Tolmin. Uporabniki Bivalne enote na Rutarjevi so podali soglasje, da uporabnica lahko vstopa v njihove sobe.

V *Bivalni skupnosti v Zalogu* uporabniki samostojno, oziroma ob pomoči in vodenju zaposlenega, skrbijo za čistočo skupnih prostorov, kopalnic, stopnišča in skupne omare s čevlji ter dežurajo v kuhinji in v pralnici. Vsak ponedeljek se ob popoldanski malici dogovorijo o poteku tedna, in sicer določijo jedilnike, kuharje ter si pravično porazdelijo ostala hišna opravila (čiščenje kopalnic, stopnišč, dnevne sobe, dežurstvo v kuhinji). Z dogovarjanjem in razporejanjem različnih zadolžitev, krepimo čut za sočloveka, empatijo ter prijateljske vezi. Veliko vlogo pri dogovarjanju in pomoči imajo zaposleni. Poleg vodenja in učenja določenih veščin mora zaposleni znati spodbuditi in motivirati uporabnike, prepoznati njihove stiske in preobremenjenost ter imeti sposobnost reševanja osebnih stisk in medsebojnih konfliktov. Ena uporabnica je tudi vključena v integrirano zaposlitev znotraj zavoda, in sicer mokro čiščenje bivalnih prostorov v BE Rutarjeva, enkrat tedensko.

Pranje: uporabniki v BS Zalog samostojno, ob pomoči in vodenju zaposlenih, skrbijo za pranje, sušenje, pospravljanje in likanje svojega perila, kuhinjskih krp, krpic za brisanje prahu ipd.

Za oprano in zlikano perilo v Bivalni enoti na Rutarjevi pa poskrbi perica. V popoldanskem času uporabniki s pomočjo zaposlenih poskrbijo, da suho perilo poberejo, nato ga skupaj zložijo in sortirajo. Uporabniki pomagajo pri zlaganju brisač, posteljnine, pri iskanju parov nogavic, prepoznavanju označb na oblačilih ipd. Oblačila nekateri pospravijo v omare sami.

Socialna oskrba

Socialna oskrba uporabnikov institucionalnega varstva zajema varstvo, posebne oblike varstva, zdravstveno varstvo ter vodenje.

VARSTVO

Varstvo pomeni nudenje pomoči pri vzdrževanju osebne higiene in izvajanju dnevnih aktivnosti (vstajanju, oblačenju, premikanju, hoji, komunikaciji, orientaciji, organiziranju prevozov, ki niso zdravstveno pogojeni).

Največjo skrb smo v letu 2021 namenili ukrepom za preprečevanje vnosa virusa in širjenja bolezni covid-19. Z uporabniki smo se veliko pogovarjali o prisotnem virusu, kako ukrepati in kakšna je preventiva. Poudarek smo dali na higieni rok in kašlja. Uporabniki so se zavedali resnosti nevarnosti in so večkrat izražali tudi željo po pogovorih na to temo.

V Bivalni enoti na Rutarjevi vsi uporabniki potrebujejo pomoč pri izvajanju osebne higiene - potrebno jih je voditi skozi proces tuširanja in jim pri tem nuditi konkretno pomoč. Zaposleni skrbimo tudi za varnost v kopalnici, saj je nevarnost zdrsa večja. Uporabniki v Bivalni enoti v Zalogu so pri izvajanju osebne higiene samostojni, nekateri pomoč potrebujejo pri striženju nohtov, britju. Jih je pa potrebno opozarjati in motivirati, da osebno higieno vzdržujejo.

Oblečejo in obujejo se uporabniki sami ali s pomočjo zaposlenega – pomoč pri pripravi primernih oblačil/obutve, konkretna pomoč pri oblačenju, obuvanju, zavezovanju vezalk ipd.

Med nami so tudi 4 slepi oziroma slabovidni uporabniki; le-ti potrebujejo spremstvo pri hoji v zavodu in izven zavoda.

POSEBNE OBLIKE VARSTVA

So namenjene ohranjanju in razvoju samostojnosti, razvoju socialnih odnosov, delovni okupaciji, korekciji in terapiji motenj, aktivnemu preživljanju prostega časa ter reševanju osebnih in socialnih stisk.

Ohranjanje in razvoj samostojnosti

Samostojnost pri uporabnikih spodbujamo in ohranjamo pri vsakodnevnih opravilih, tako gospodinjskih in kuharskih opravilih, urejanju okolice, samostojnega vključevanja v okolje, kot tudi pri skrbi za samega zase. Pri tem jih zaposleni podpiramo in spodbujamo, hkrati pa jih s tem tudi opolnomočimo in krepimo občutek koristnosti.

Razvoj socialnih odnosov, reševanje osebnih in socialnih stisk

Dolgotrajno neugodno stanje s širjenjem novega virusa pušča posledice predvsem na področju duševnega zdravja. Več se je pokazalo stisk, nestrpnosti, pa tudi fizičnega nasilja med uporabniki. Prav s fizičnim nasiljem smo se srečali v začetku leta 2021. Ukrepali smo takoj, nato pa nudili uporabnikom tudi dodatno strokovno pomoč (specialistični pregledi pri psihiatru, razbremenilni pogovori s psihologom v ZD Tolmin, povezali smo se s Policijsko postajo Tolmin).

V namen preprečevanja stisk in pomoč uporabnikom pri vzpostavitvi dobrih odnosov, smo izvajali razbremenilne individualne ter skupinske pogovore, oblikovala se je tudi skupina za krepitev odnosov, ki se je sestajala v dopoldanskem času.

Delovna okupacija, korekcija in terapija motenj

- individualno branje in pisanje z uporabniki, štetje predmetov ali oseb do 10 oz. več (glede na uporabnikove sposobnosti in znanja),

- individualna pomoč uporabnikom pri uporabi računalnika, svetovnega spleta, mobilnih telefonov, socialnih omrežij in številnih aplikacij (Viber, Whatsapp ipd.),
- spremstvo uporabnika na banko, na pošto, v lekarno, k frizerju, pomoč pri osebnih nakupih, ob dobri epidemiološki sliki,
- individualni pogovori, pomoč pri reševanju osebnih stisk.

Aktivno preživljanje prostega časa, »delavnice«

Večina aktivnosti za kvalitetno preživljanje prostega časa se je izvajalo znotraj zavoda, kot npr.:

- mesečni sestanki z uporabniki (mesečno planiranje dela, aktivnosti, pregled dogajanja v preteklem mesecu, pogovori in informiranje uporabnikov o tekočih zadevah): uporabnike smo redno informirali o vseh novostih, aktualnih in ažurnih podatkih o covid-19 ter o delovanju našega zavoda,
- sodelovali so pri aktivnostih, ki jih organizirajo zaposleni v VDC Tolmin (kuharske delavnice, bralne urice, delo na vrtu in skrb za rože, ustvarjalne delavnice, igranje družabnih iger ipd.),
- uporabniki so skupaj preživljali prijetne trenutke ob praznovanjih osebnih in drugih praznikov (rojstni dnevi, velika noč, božič, silvestrovanje),
- svoj prosti čas so uporabniki posvečali predvsem pridobivanju funkcionalnih znanj za samostojnejše življenje in za uspešno vključevanje v bivalni prostor,
- delavnice z verskimi vsebinami (svečnica, križev pot, velikonočno tridnevje, advent in božič). Uporabnikom pa se je ob nedeljah omogočalo spremljanje svete maše preko televizije ali radija. V času, ko so razmere dopuščale, je ob nedeljah prihajal gospod Igor Rutar, ki je opravil krajši verski obred,
- izvedenih je bilo veliko pogovorov in delavnic na temo covid-19 (Okužba z virusom SARS-CoV-2 in prikaz OVO opreme) in o drugih temah s področja zdravstva (krvni tlak, sladkorna bolezen, dan boja proti kajenju ipd.).

Analiza ankete o zadovoljstvu uporabnikov storitve IVO za 2021 je pokazala, da se kar 94% uporabnikov »zelo strinja« s trditvijo, da so zadovoljni z aktivnostmi v prostem času.

Vključevanje v okolje

Na tem področju že drugo leto zapored uporabniki doživljajo največji primanjkljaj. Kljub omejitvam pa smo se v okolje vključevali v največji možni meri, največ z vsakodnevnimi sprehodi v naravo in po mestu. Udeležili smo se več dogodkov v okviru dogajanja »Tminsko poletje« (ogled koncertov v mestu, ogled uličnih razstav na prostem), izvedli poletno kopanje v okoliških rekah, ogled gasilske povorke ter izvedba nekaj izletov (na Široko, na Šentviško planoto, na Most na Soči, do slapu Sopota). Analiza ankete o zadovoljstvu uporabnikov v storitvi IVO za leto 2021 je pokazala, da se s trditvijo »Aktivno se vključujem v lokalno okolje«, strinja zgolj 56,50 % uporabnikov, kar je realni pokazatelj trenutne situacije in odsev ukrepov za preprečevanje vdora in širjenja virusa v bivalno enoto.

ZDRAVSTVENO VARSTVO (predstavljeno v posebnem poglavju)

VODENJE

Vodenje vsebuje oblikovanje, izvajanje in spremljanje individualnih programov, kontaktiranje in sodelovanje s posameznikom ter svojci, sodelovanje z drugimi institucijami in strokovnimi delavci, organizacijo prostega časa uporabnikov.

Oblikovanje, izvajanje in spremljanje individualnih programov

V letu 2021 smo pripravili evalvacije vseh IP za leto 2020. Pri tem smo sodelovali vsi zaposleni in uporabniki institucionalnega varstva.

Kontaktiranje in sodelovanje s posameznikom ter svojci

V letu 2021 smo največ sodelovali s starši, svojci in zakonitimi zastopniki večinoma preko telefona. Usposobili in ponudili smo tudi možnost video klicev ter omogočili obiske z upoštevanjem priporočil in navodil za preprečevanje širjenja okužbe. Poleg tega je bilo v letu 2021 staršem, skrbnikom in zakonitim zastopnikom poslanih štirinajst (14) dopisov z namenom obveščanja.

Sodelovanje z drugimi institucijami in s strokovnimi delavci

V letošnjem letu smo sodelovali z Zdravstvenim domom Tolmin, CSD Severna Primorska Enota Tolmin, s Policijsko postajo Tolmin in s Psihiatrično bolnico Idrija.

Organizacija prostega časa uporabnikov

Nepredvidljiv čas, neprestan občutek, da se vdor virusa lahko zgodi kadarkoli, je vplivalo na vse aspekte dela. V bivalni enoti/skupnosti je utečena rutina vsakodnevnih aktivnostih. Poleg tega pa smo mesečno planirali posebne projekte za dvig kvalitete bivanja, a smo vedno morali biti dovolj fleksibilni, da smo se uspešno prilagajali trenutni zdravstveni situaciji. Bistvo in poudarek dela je bil, da uporabniki sprejmejo spremembe kot del življenja in ne kot stisko. Prav zato je izredno pomemben način komunikacije zaposlenih do uporabnikov, ki mora biti umirjen in optimistično naravnano, uporabnikom pa nuditi možnost individualnih pogovorov.

POSEBNOSTI, NOVI IZZIVI V STORITVI IVO

Bivalna skupnost v Zalogu

Program v Bivalni skupnosti Zalog se je izvajal za 5 uporabnikov.

Uporabniki so popoldneve preživljali skupaj z zaposlenim, ki jih usmerja, vodi ter pomaga organizirati njihov prosti čas. Uporabniki so se v bivalno skupnost odpravili ob 14:45 uri iz delavnic. Do 15:30 ure so imeli čas, da so pospravili postelje, prezračili sobe in pripravili popoldansko sadno malico ter skuhalo kavo. Skrb za pripravo popoldanske malice je imel določen dežurni uporabnik (dežurstvo v kuhinji). Od 16.00 do 18:00 ure je bil čas namenjen skupinskih aktivnostim. To so lahko bile tematsko različne delavnice, redni mesečni sestanki, delovne akcije, urejanje vrta in dvorišča,

kuharske delavnice ipd. Poudarek pa je bil na skupinski aktivnosti prav zaradi povezovanja uporabnikov, sprejemanja drug drugega in učenja pozitivne komunikacije ter medosebne pomoči.

V oktobru 2021 smo se prvič spopadali z vdorom okužbe, prav v BS Zalog. Hitro reagiranje, vzpostavitev con (ena soba je bila rdeča cona, vsa ostala bivalna pa siva cona) in znanje zaposlenih je pripomoglo, da smo okužbo uspešno zajezili. Uporabniki pa so karanteno doživljali umirjeno in sproščeno. Tudi dejstvo, da so se lahko gibali na zunanjem dvorišču, delali na vrtu, je pripomoglo k dobremu počutju v karanteni.

Vrtnarjenje in skrb za okolico

V letu 2021 smo uspešno zasadili visoke grede ob Bivalni enoti na Rutarjevi v okviru evropskega projekta Vrtačkanje in hortikultura terapija.

Na zemljišču Bivalne skupnosti Zalog imamo urejen velik vrt, z namenom pridelovanja sezonske zelenjave in zelišč. Uporabniki so bili aktivni pri vrtnarjenju, sajenju, urejanju vrta. Sami so predlagali zasaditve in jih s pomočjo tudi izpeljali. Pridelka je bilo dovolj. Pridelali smo tudi veliko repe. Le-to je uporabnik naribal in dal kisati. Letos mu je postopek kisanja repe uspel.

V obeh bivalnih smo poskrbeli tudi za balkonsko zasaditev rož in urejenost naše okolice. Uporabniki se radi udeležujejo omenjenih aktivnosti (delo z zemljo, delo na prostem).

Deinstitucionalizacija

Človekovo dostojanstvo, enakost in spoštovanje človekovih pravic nas vodijo pri oblikovanju programa ter stremijo k naši viziji, vrednotam in ciljem v bivalni enoti ter bivalni skupnosti.

Z načinom dela, s poudarkom na individualnem pristopu, nudimo uporabnikom oporo, dajemo jim možnost izbire in odločanja o lastnem življenju, stremimo k vključevanju uporabnikov v okolje kot enakopravne člane družbe ter spodbujamo njihovo samostojnost. To so dejavniki, ki krepijo prehod iz institucionalnega okvira proti načelom deinstitucionalizacije.

Analiza ankete o zadovoljstvu uporabnikov storitve IVO za leto 2021 je pokazala, da se uporabniki v bivalni enoti dobro počutijo (s to trditvijo se »zelo strinja« 87,50 % uporabnikov) in kar 100 % uporabnikov se »zelo strinja« s trditvijo, da želijo ostati v bivalni enoti.

3.2 STORITVE ZDRAVSTVENEGA VARSTVA

Zdravstvene storitve so razdeljene na zdravstveno vzgojno delo in preventivno zdravstveno dejavnost, na zdravstveno nego in oskrbo, na delovno terapijo in fizioterapijo ter na specialno pedagoške obravnave – defektologijo. Vse storitve se beležijo prek računalniškega programa ISOV. V letu 2021 je bilo večino zdravstvenih dejavnosti prilagojeno epidemiološkim razmeram. Vse zdravstvene dejavnosti smo prilagajali aktualnim priporočilom in navodilom za zajezitev širjenja virusa SARS-CoV-2 ter glede na lokalno epidemiološko sliko. Zdravstveni tim se je prilagodil

situaciji in izvajal preventivni program (interne delavnice za uporabnike in za zaposlene). Sodelovanje z zunanjimi izvajalci smo omejili in izvedli samo v času izboljšanja epidemiološke slike.

ZDRAVSTVENO VZGOJNO DELO IN PREVENTIVNO ZDRAVSTVENA DEJAVNOST

Vedno smo se radi pohvalili z močnim preventivnim programom in uspešnostjo le-tega. Tudi v letu 2021 smo ta program izvajali. Predvsem smo se osredotočili na osebno higieno, na izvajanje ukrepov za preprečevanje širjenja okužbe in na promocijo cepljenja uporabnikov. Pri tem smo bili zelo uspešni, v storitvi IVO je precepljenost med uporabniki 100 %. Med njimi pa je bila samo ena okužba z virusom SARS-CoV-2 v letu 2021. Ob upoštevanju vseh navodil, dobro pripravljenemu Kriznemu načrtu in hitri vzpostavitvi smo preprečili nadaljnjo širjenje okužbe. Po zaključku karantene smo ostali pri enem prebolevniku. V letošnjem letu smo opravili 80 spremstev k zdravnikom (tako osebnim kot specialistom).

Od skupno 16 uporabnikov, prejema 14 uporabnikov institucionalnega varstva redno (večkrat dnevno) medikamentozno terapijo, ki jo pripravlja vodja zdravstvenega tima. Deljenje medikamentozne terapije opravlja zdravstvena služba, saj se je zaradi povečanja kadra (nova zaposlitev) in prerazporeditvijo v večini zagotovilo dnevno prisotnost vsaj enega zdravstvenega delavca. Zdravstveni delavec skrbi za pridobitev receptov, dvig, pripravo in delitev terapije. Terapija se tekom leta lahko večkrat spreminja glede na zdravstveno stanje uporabnikov, zato je potrebna velika pozornost in natančnost pri pripravi le-te.

Posvečali smo se predvsem preventivi in prikazu ukrepov za obvladovanje in zaježitev okužbe z virusom. Vodja zdravstvenega tima je pripravil 4 delavnice za vse zaposlene, kjer je prikazal pravilno uporabo OVO opreme in pravilno razkuževanje rok. V sklopu tega prikaza se je predstavilo tudi Krizni načrt. Izpeljali smo tudi delavnico z zunanjimi izvajalci. Prikaz pravilne uporabe OVO opreme in razkuževanja rok sta izvedli zaposleni iz regijske Koordinacijske skupine za covid-19.

Tudi za uporabnike smo izvedli več delavnic o novem virusu, higieni rok in razkuževanju, psihičnem stanju in obvladovanju čustev (jeza). Uporabniki so vedno sodelovali tudi pri prikazu postopka, kako pravilno uporabljati OVO opremo (oblačenje, slačenje OVO opreme). Vedno so bili obveščeni o trenutni situaciji in razmerah v zavodu, v lokalnem okolju in v svetu.

V preventivnem programu smo izvajali sprehode in aktivnosti na prostem, pa tudi notranje aktivnosti (npr. različne zdravstvene delavnice) ter fitnes program. Vsakodnevno se je od ponedeljka po petka izvajala jutranja telovadba za vse uporabnike. Izvedlo se je cepljenje proti covid-19 za uporabnike in za zaposlene. Vsi uporabniki IVO programa so do konca leta prejeli tri odmerke cepiva razen prebolevnik, ki je prejel dva odmerka.

Redno smo spodbujali upoštevanje priporočil za zaježitev širjenja okužb pri zaposlenih in pri uporabnikih ter spodbujali promocijo cepljenja proti virusu SARS-CoV-2.

V letu 2021 se je povečalo število kurativne dejavnosti. Uporabniki se starajo in starost prinese zdravstvene težave, kar se odraža pri številu obiskov pri zdravnikih in specialistih.

Sodelujemo z zdravnico Andrejo Krivec Urbas, dr. med., spec. družinske med., zaposleno v ZD Tolmin (ambulanta Most na Soči), za katero je opredeljenih večina (15 od 16) uporabnikov institucionalnega varstva. Koordiniramo tudi sodelovanje z osmimi izbranimi osebnimi zdravniki uporabnikov dnevnega programa po potrebi. Zdravstveni tim skrbi za organizacijo pregledov, prevozov in kontrol pri dveh izbranih osebnih zobozdravnikih, pri ginekologu, psihiatru, psihologu ter po potrebi pri drugih specialistih.

Mesečni sestanki zdravstvene službe v letu 2021

Mesečni sestanki so bili sklicani v prvem tednu tekočega meseca. Sestanke je skliceval in vodil vodja zdravstvenega tima, potekali pa so v prostoru ambulante. Dnevni red mesečnih sestankov je obsegal več točk, in sicer pregled zdravstvenega stanja uporabnikov in pogovor o njihovih spremembah, ukrepi zdravstvene službe za izboljšanje stanja in izvajanje intervencij. Preverili smo posebne projekte zaposlenih ter se seznanili z novostmi in spremembami zdravstvene dejavnosti našega zavoda. Na sestankih smo se dogovorili in razdelili naloge zdravstvenih delavcev. Na vsakodnevih jutranjih raportih smo po potrebi prilagajali delo, in sicer na podlagi aktualnih zadev in sprememb v zdravstvenem stanju uporabnikov, ki so zahtevale takojšnje ukrepanje (spremstvo k zdravniku, obisk urgence, namestitve v bolniško sobo, uvedba sive cone).

Timsko delo

Velik pomen pri zdravstveni oskrbi uporabnikov ima dobro timsko delo. Člani tima tako prispevamo vsak svoje znanje in izkušnje, stremimo k istemu cilju. Cilj našega dela je boljša kvaliteta oskrbe, dobro zdravstveno stanje, zaježitev okužb. Složno sodelovanje prinese boljše rešitve, saj kompleksnost in hitrost spreminjanja potreb zahteva hitre in učinkovite rešitve. Sodelovanje z zaposlenimi socialnega varstva je bilo zelo uspešno, saj se je izvedlo delavnice, pri katerih se je prikazalo potek novih intervencij ob spremembi zdravstvenega stanja uporabnika in s tem zmanjšalo nelagodje pri opravljanju neznanih intervencij zaposlenih socialne oskrbe.

V okviru zdravstveno vzgojnega dela in preventivno zdravstvene dejavnosti smo v preteklem letu izvajali:

- **Delavnice »Zaščitni ukrepi pred »corona« virusom«:** z uporabniki smo v mesecu februarju imeli pogovor o zaščitnih ukrepih pred okužbo z virusom SARS-CoV-2. Pogovor je stekel zato, ker so nekateri uporabniki mislili, da v kolikor si cepljen ni potrebno več skrbeti za zaščito in izvajati ukrepov za preprečevanje morebitne okužbe. Pogovorili smo se o tem, da cepivo ščiti pred težjim potekom bolezni, ni pa 100 % zaščite pred morebitno okužbo. Uporabniki so imeli možnost zastavljati vprašanja in skušali smo jim pojasniti zadeve na njim razumljiv način.

- **Podpora na daljavo:** storitev podpora na daljavo smo v letu 2021 ojačali, saj smo, zaradi hitrih sprememb, koordinacije pregledov, posegov, spremstev, kontaktirali starše ali skrbnike uporabnikov in jih obveščali o novostih in spremembah.
- **Cepljenje proti covid-19:** vsi uporabniki bivalnih enot so bili 3x cepljeni v ZD Tolmin. Prav tako smo naročili uporabnike storitev VVZ za cepljenje za pri dve dozi, starši so jih pripeljali v ZD Tolmin. Za tretjo dozo pa se sami odločajo.
- **Cepljenje proti sezonski gripi:** brezplačno cepljenje je izvedlo osebje ZD Tolmin v ambulanti VDC Tolmin za uporabnike, ki se želijo cepiti v soglasju staršev oz. zakonitih zastopnikov.
- **Dneve zdravja:** izvedeni v prostorih VDC v oktobru za uporabnike bivalnih enot. Projekt so izvedli zdravstveni delavci, ki so pripravili vsebinski program na temo zdravja.
- **Pogovori o zdravstvenih težavah uporabnikov** potekajo individualno. Teme pogovora so različne, glede na zdravstveno problematiko s katero se uporabniki srečujejo.

V sodelovanju z Društvom Sožitje Tolmin pa smo izvajali tudi:

- **On-line telovadbo:** priprava predstavitvenega videa o funkcionalni vadbi, ki smo jo izvajali on-line in je bila predstavljena na Srečanju predsednikov slovenskih društev Sožitje kot primer dobre prakse. Vadbo je vodila Katja Beguš, dipl. kineziologinja v sodelovanju s Sonjo Leban Kavčič, dipl. del. ter.
- **Konjeniški kamp:** v mesecu septembru smo se udeležili konjeniškega kampa na Ranču Pelance. Program je bil pester, zabaven in zanimiv ter poln novih izzivov. Dan smo začeli z jutranjo kavico, katero smo izkoristili za predstavitev poteka dneva. Ob prihodu na ranč nam je ga. Nejka predstavila pravila obnašanja ob konju. Nato smo s skupnimi močmi pripravili konje za jahanje. Udeleženci kampa so bili zelo motivirani za delo. Nato smo se razdelili v dve skupini. Prva skupina je šla jahati, druga pa je izdelovala lovilce sanj iz konjskih kopit. Tu se je pokazalo, kako zahtevna je ta aktivnost, saj nihče od udeležencev ni zmožal izdelati okraska brez pomoči (šlo je za zelo zahtevno fino motoriko - natikanje, potiskanje nitke skozi malo luknjico, delanje vozlov ipd.). Velika večina je imela težave že s samim načrtovanjem izvedbe. Želeli smo namreč, da po predstavljenem modelu vsak sam izdelava okrasek kot si ga je sam zamislil. Na mizo smo zložili ves material, kateri je bil na voljo in udeleženci so si izbrali s katerim bodo delali (tu je bilo potrebno veliko usmerjanja, vzpodbude ipd., želeli so namreč, da jim spremljevalci izberemo, kar pa ni bil namen aktivnosti). S skupnimi močmi smo izdelali čudovite okraske katere so udeleženci odnesli s seboj. Eden udeleženec je okrasek pustil za okras kobili Karin. S ponosom so se slikali z vsak svojim izdelkom. V septembru smo obeležili tudi dan slovenskega športa.
- **Parakarate – karate za osebe s posebnimi potrebami:** predstavitev karateja v VDC Tolmin je potekala v dveh sklopih, in sicer posebej za uporabnike IVO ter uporabnike VVZ. Prikazane so bile osnove kot so pozdrav, osnovni položaji in koordinacija gibov z rokami in nogami. Za lažjo

orientacijo se vaditelj poslužuje barvnih slik, ki so razvrščene po prostoru kjer poteka trening. Način treninga je dodelan in prilagojen osebam s posebnimi potrebami.

- **Manualno terapijo:** za uporabnike smo organizirali tudi individualne obravnave pri Katji Beguš, dipl. kineziologinji, katera je z uporabniki izvajala manualno terapijo.
- **Masažo:** uporabnikom, kateri so želeli, smo organizirali udeležbo na masaži v Medicus Partner Tolmin. Izbirali so med različnimi masažami po lastnih željah.
- **Tačke pomagačke:** delovno terapevtske obravnave izvajamo tudi z uporabo terapevtskega psa kot terapevtski medij. Tako v sodelovanju z Slovenskim društvom za terapijo s pomočjo psov izvajamo delovno terapevtske obravnave z psičko Luno ter njeno vodnico ga. Cvetko Gorjan. Uporabniki z veseljem sodelujejo v teh oblikah terapije in komaj čakajo, kdaj bo Luna spet prišla. S pomočjo Lune uporabniki izvajajo različne naloge, terapevtka pripravi program, kako bo ura potekala, odvisno od udeležencev. Tako izvajamo gibalne naloge, beremo navodila, prepoznavamo oblike, barve, prepoznavamo naša čutila ipd.

ZDRAVSTVENA NEGA IN OSKRBA

Splošne obravnave

Pregledi vključenih uporabnikov pri splošni zdravnici v letu 2021

	Število uporabnikov	Število pregledov	Težave
Andreja Krivec Urbas, dr. med., Maja Gregorčič, dr. med.	16 uporabnikov BE	25 obiskov (večje število pregledov v primerjavi s prejšnjim letom)	SPLOŠNI ZDRAVSTVENI PREGLED: <ul style="list-style-type: none"> - predpis recepta - preveze uporabnika - virusna obolenja - cepljenja - druge kurativne storitve - aplikacija intramuskularnih injekcij

Specialistične obravnave

Pregledi uporabnikov BE - psihiatrične obravnave v letu 2021

Specialisti	Št. uporabnikov	Število pregledov
<i>Petek, dr. med., spec. psihiater (Ljubljana)</i>	3	2
<i>Šorli, dr. med. spec. psihiater (ZD Tolmin)</i>	1	9
<i>Režun, univ. dipl. psih., spec. klin. psih. (ZD Tolmin)</i>	2	8
Skupaj	6	19

Hospitalizacije v Psihiatrični bolnišnici Idrija 2021

Specialisti	Št. uporabnikov	Število hospitalizacij
<i>Dr. Erika Mitrovič, oddelek S3</i>	1	1
<i>Dr. Nevenka Prevodnik, sprejemni ženski oddelek</i>	1	1
Skupaj	2	2

Hospitalizacije v Splošni bolnišnici Šempeter 2021

Specialisti	Št. uporabnikov	Število hospitalizacij
<i>Interni oddelek</i>	1	40
<i>Urgentna ambulanta</i>	1	1
Skupaj	2	41

Druge specialistične obravnave

Specialistične obravnave uporabnikov BE v letu 2021

Specialisti	Št. uporabnikov	Število pregledov
<i>NEVROLOG</i>	2	4
<i>OKULIST</i>	1	1
<i>ENDOKRINOLOG</i>	1	1
<i>NEFROLOG</i>	1	1
<i>ONKOLOG</i>	1	3
<i>INTERNIST</i>	1	1
<i>PSIHOLOG</i>	2	6
<i>PULMOLOG</i>	2	2
<i>Cepljenje proti novemu virusu SARS-CoV-2</i>	14	42
<i>FIZIOTERAPIJA</i>	1	10
<i>KOLONOSKOPIJA</i>	1	1
<i>UZ</i>	2	2
<i>RTG Pljuč</i>	1	1
<i>LABORATORIJ</i>	7	20
<i>ORL</i>	3	5
<i>KIRURGIJA</i>	2	2
<i>PSIHIATER</i>	3	4
<i>DERMATOLOG</i>	1	1
<i>MAMOGRAFIJA</i>	1	1
SKUPAJ:	47	108

Število pregledov se številčno razlikuje od števila spremstev zaradi istočasnega večjega števila uporabnikov pri enem obisku specialista ali zdravnika.

Laboratorij

Laboratorijske storitve uporabnikov BE v letu 2021

Laboratorij	Št. uporabnikov	Število pregledov
ZD Tolmin – laboratorij	6	17
Skupaj	6	17

Zobozdravstvene storitve

Zobozdravstvene storitve uporabnikov BE v letu 2021

Specialisti	Št. Uporabnikov	Število pregledov
<i>Kavčič Fortunat, dr. dent. med.</i>	4	8
<i>Žagar, dr. dent. med.</i>	1	1
Skupaj	5	9

V letu 2021 smo nameravali sodelovati z ZD Tolmin na področju zobne preventive, v projektu »Čisti zobje, zdravi zobje – lep nasmeh«. Vendar je bila preventiva v ZD Tolmin prekinjena. Zato nismo izvedli nobene preventivne delavnice z ZD Tolmin. Vsi zaposleni pomagamo in svetujemo uporabnikom za izvedbo čim boljše ustne higiene in skrbi za zobovje. Izvedli smo kontrolne preglede v zobozdravstvenih ambulantah po shemi.

Sodelovanje z urgentno službo ZD Tolmin

Sodelovali smo tudi z urgentno službo ZD Tolmin, katero smo klicali šest krat. Več klicev na urgentno službo je bilo v popoldanskem času oziroma ob odsotnosti naše osebne zdravnice. V letošnjem letu smo imeli največ klicev zaradi alarmantnih stanj uporabnika, ki je meseca julija preminul.

Klicem so se odzvali hitro, uporabnike so oskrbeli ter jih po potrebi odpeljali na nadaljnjo obravnavo v SB Franca Derganca v Šempeter. Svojce smo takoj obvestili o sprejemu uporabnika. Nudili smo jim tudi morebitno pomoč pri razumevanju stanja uporabnika.

Dva krat je bil uporabnik obravnavana s strani urgentne službe v zavodu VDC. Po izvedenem pregledu je bil vsakokrat odpeljan v SB Franca Derganca Šempeter na nadaljnjo obravnavo. Dva krat smo kontaktirali urgentno službo in uporabnika odpeljali na triažo v ZD Tolmin na pregled. Po obravnavi je bil uporabnik urgentno odpeljan v bolnišnico Šempeter, drugič ga je odpeljal zdravstveni delavec v urgentni center v Šempetrsko bolnišnico. V letu 2021 smo se nekajkrat poslužili prevoza uporabnikov z reševalnim vozilom na preglede. Dva krat so odpeljali uporabnika z reševalnim vozilom na kontrolo v SB Franca Derganca Šempeter in enkrat na hospitalizacijo v PB Idrija.

Zdravstvene storitve opravljene v storitvi IVO

Največ zdravstvenih storitev je bilo opravljenih iz področja negovalnih procesov, delitve medikamentozne terapije, oskrbe in prevez ran, transfer uporabnikov in izvajanje izobraževalnih vsebin za uporabnike in zaposlene. Nudimo pomoč uporabnikom pri izvajanju osebne higiene (umivanje zob in skrb za ustno higieno, umivanje obraza, umivanje nog, britje, česanje, tuširanje, urejanje nohtov, umivanje lasišča) pomoč pri oblačenju, pomoč pri hoji. Te oblike pomoči so deležni vsi uporabniki v obeh enotah. Zdravstveno delo je organizirano tako, da strokovno delo (delitev terapije, preveze ran in druge bolj zahtevne zdravstveno negovalne posege) in spremljanja uporabnikov na preglede opravijo delavci, ki so zaposleni v zdravstvenem timu.

Ukrepanje ob izrednih situacijah

Z uspešno izvajanim programom preventivne dejavnosti lahko rečemo, da je bilo izrednih situacij relativno malo. Po drugi strani pa smo imeli zaradi suma na okužbo kar nekaj krat vzpostavljeno sivo cono. Zaposleni v ZD Tolmin so prišli ob sumu na okužbo v našo bolniško sobo (sivo cono), kjer so odvzeli bris uporabnikom za novi virus. Oktobra 2021, ob pojavu prve okužbe s SARS-CoV-2, so odvzeli - ob vzpostavitvi rdeče cone in ob zaključku izolacije - bris vsem 16 uporabnikom. Skupno

število odvzetih brisov s strani ZD Tolmin je bilo v letu 2021 osemtrideset (38). Ob pojavu povišane telesne temperature smo uporabnika izolirali in sledili protokolom.

V mesecu oktobru 2021 smo imeli prvo okužbo z virusom SARS-CoV-2. Ob poslabšanju zdravstvenega stanja uporabnika (znaki prehlada in povišana telesna temperatura) v BS Zalog, je vodja zdravstvenega tima opravil hitri test uporabniku. Rezultat testa je bil pozitiven. Vodja zdravstvenega tima in vodja VDC sta hitro organizirala zaposlene za delo v rdeči in sivi coni ter vzpostavila rdeče in sive cone v obeh enotah institucionalnega varstva. Zaradi hitrega ukrepanja, visoke precepljenosti uporabnikov in dobrega sodelovanja vseh prisotnih, smo širjenje virusa omejili samo na eno enoto (BS Zalog) in enega uporabnika. Rezultat zaježitve je posledica dobrega sodelovanja vseh zaposlenih ter večkratnih konkretnih prikazov nameščanja OVO opreme, obnavljanju Kriznega načrta in upoštevanja vseh ukrepov za zaježitev širjenja okužbe.

Sodelovanje s svojci in s skrbniki

Zaradi spreminjajočih se zdravstvenih stanj uporabnikov, obiskov pri osebnih zdravnikih in pri zdravnikih specialistih je področje sodelovanja s svojci in skrbniki pogosta. Svojce ali skrbnike obveščamo o aktualnih zadevah in spremembah pri njihovem uporabniku, pomagamo pri razlagi stanja uporabnika, izvidov ali posegov. Svojcem in skrbnikom smo vedno na voljo za pogovore.

Sodelovanje z osebnimi zdravniki in s specialisti

Sodelovanje z izbranimi osebnimi zdravniki je dobro in uspešno. Vedno, ko smo jih potrebovali, so bili odzivni in smo prejeli njihov odgovor. Dobro smo sodelovali tudi s koordinatorji s področja preprečevanja širjenja virusa. Sodelovali smo z zunanjimi specialisti, s koordinacijsko skupino in z urgentno službo ZD Tolmin zaradi odvzemov brisov pri uporabnikih.

Sodelovanje s SOUS

Smo člani SOUS-a in se udeležujemo vseh sklicanih sestankov. V letu 2021 so potekali preko spleta, zaradi znanih okoliščin.

Sodelovanje s strokovnimi delavci in sodelavci socialnega varstva

Sodelovanje s strokovnimi delavci socialnega varstva je redno in jih sproti obveščamo o aktualnih dogodkih v zvezi z zdravstvenim stanjem uporabnikov. Informacije si delimo na dnevnih jutranjih raportih in beležimo spremembe v računalniški program ISOV. Vodja zdravstvenega tima sodeluje na rednih mesečnih sestankih zaposlenih v storitvi VVZ in v storitvi IVO. Po potrebi vodja zdravstvenega tima sodeluje v strokovnem timu za uporabnike. Vodja zdravstvenega tima sodeluje tudi na sejah strokovnega sveta. Veliko krat se delo med nami prepleta in dopolnjuje.

Potrebe in težave, ki so se pojavljale v letu 2021

Zaradi večkrat vzpostavljene sive cone v bolniški sobi in posledično ambulanti, se je pokazala potreba po skladiščenju OVO opreme in drugega ambulantnega inventarja na drugi lokaciji, izven vzpostavljene sive cone. Zato smo manjšo zalogo glavnega materiala preselili v Info kamrco ter

nabavili shranjevalno omaro na stičišču obeh t.i. mehurčkih v storitvi VVZ (v njej shranjujemo delovno obleko zaposlenih ter OVO opremo z namenom lažje dostopnosti ob hitrih vzpostavitvah con).

Ob sprejemu novih uporabnikov in staranju ostale populacije je potrebno razmišljati v smeri prilagoditve tuširnic in straniščnih prostorov. Sedanji prostori niso najbolj primerni zahtevam uporabnikov.

Predaja informacij – raport

Službena predaja poteka na ustaljen način. Vse službene predaje in pomembne informacije zapišemo v program ISOV in v raportni zvezek. Predajo službe vodi vodja VDC. Vsak zaposleni pove dnevne zadolžitve in posebnosti, dogovorimo in uskladimo potek dela. Prav tako poteka predaja v popoldanski izmeni. Med popoldansko in nočno izmeno poteka predaja brez vodje, samo med zaposlenimi.

Prenos informacij zdravstvenega tima poteka preko programa ISOV ter raportnega zvezka, v katerega zapišemo pomembne informacije, nujnost primerov ipd. V Info kamrci, so vsi aktualni dokumenti in navodila. Za podajanje informacij v povezavi z OVO in Kriznim načrtom je pripravljena posebna mapa na M disku, kjer so zbrane vse pomembne informacije in navodila.

Zdravstvene storitve opravljene v času izvajanja storitev VVZ

Zdravstvene storitve za uporabnike dnevnih enot VDC (VVZ) niso več priznane od leta 2018 dalje, kar je nedopustno za mnoge naše uporabnike, ki že zdaj potrebujejo zdravstveno nego in oskrbo v dopoldanskem času kot tudi za upravičence, ki se želijo vključiti v VDC, a se ne morejo, ker ne zagotavljamo zdravstvenih storitev. V manjši meri še vedno obravnavamo nujna stanja pri uporabnikih VVZ. Deljenje terapije in spremstva uporabnikov na specialistične preglede pa žal ne izvajamo več in so to skrb večinoma prevzeli starši ali skrbniki.

Storitve zdravstvene nege, ki so bile opravljene v ambulanti za vključene uporabnike v storitvi VVZ 2021

AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE NEGE v storitvi VVZ	V LETU 2021
Aplikacije zdravil	1 x
Ostale aktivnosti zdravstvene nege - merjenje in evidentiranje pulza, frekvence dihanja, saturacije	1 x
Telesna temperatura - merjenje telesne temperature in ukrepanje ob odstopanjih – covid-19	vsakodnevno za vse uporabnike VVZ
Manjše preveze (defekt usnjice velikosti do 5x5 cm)	2 x
Spremljanje uporabnika na diagnostične preiskave	0 x
Aplikacija zdravil na kožo pri kroničnih dermatozah in preventivi dekubitusa	1 x
Izločanje in odvajanje - spremljanje uporabnika v zvezi z izločanjem blata 1,2	vsakodnevno za 2 uporabnika VVZ
Izločanje in odvajanje - pomoč pri izvajanju anogenitalne nege in pri nastavitvi pripomočkov za inkontinenco	vsakodnevno za 2 uporabnika VVZ

DELOVNA TERAPIJA IN FIZIOTERAPIJA

Svet čutil: skupina se je redno srečevala v t.i. mehurčku. Pred prihajajočo pomladjo smo izdelovali metuljčke iz papirja za okrasitev delavnice (trening fine motorike, koncentracija, taktilne izkušnje, pogovor o pomladi (kaj cveti, kaj slišimo - ptičje petje, vonjamo rože - zrak diši drugače kot pozimi ipd.)), imeli smo glasbeno delavnico, na kateri smo krepili čutilo sluha. V sklopu dnevnih aktivnosti so uporabniki aktivno sodelovali pri peki peciva, pri pripravi kosila (testenine z bolonjsko omako, puding, rdeča pesa) in pri peki medenjakov. V letu 2021 smo enkrat obiskali multisenzorno sobo v OŠ Tolmin. V to skupino je bilo vključenih skupno 21 uporabnikov.

Hidroterapija: izvajali smo jo v času, ko z ukrepi to ni bilo omejeno. Voda in aktivnosti v vodnem okolju izboljšajo počutje, t. i. 'well-being' oseb. Izboljšale so se socialne spretnosti ter spretnosti dnevnih aktivnosti. Zaradi fizikalnih lastnosti hidrodinamike, ki izboljšujejo fiziološke procese in motorične spretnosti, vadba v vodi predstavlja boljšo alternativo vadbi na kopnem, za krepitev in vzdrževanje zdravja. Izvajali smo jo za deset uporabnikov.

Preventivni program hoje v sklopu delovne terapije: to je bila ena od aktivnosti, ki smo jo izvajali skorajda vsakodnevno. V času vseh omejitev je ta aktivnost zelo pozitivno vplivala tako na psihično kot tudi na fizično počutje uporabnikov. Ne le za krepitev telesa in odpornosti, hoja kot gibanje spravi v pogon različne dele možganov. Med hojo se sproščata dopamin in serotonin, zaradi katerih se počutimo dobro. Ne gre pa zgolj za ugodno počutje, med hojo se nam okrepi ustvarjalnost, zmanjšamo stres, zniža se stresni hormon, kortizol.

Vaje transfera ali vaje dnevnih aktivnosti (ADL): dnevne aktivnosti delimo na skrb za svoje telo, aktivnosti vsakodnevnega življenja doma in v skupnosti, počitek in spanje, izobraževanje, delo, igra, prosti čas, socialna udeležba. Največ storitev je bilo nudenih uporabnikom institucionalnega varstva odraslih (8+16), s poudarkom na samostojnosti pri osebni higieni, transfer postelja – voziček, samostojni pripravi obroka.

Okupacijska delovna terapija: okupacija (zaposlitev) – uporabniki lahko izbirajo med različnimi aktivnostmi okupacije. Ta lahko izhaja iz področja dela in zaposlitve kot tudi prostega časa. Izbrana je namenska aktivnost, katera ustreza posameznemu uporabniku. Izvajali smo jo individualno ali skupinsko. Med te aktivnosti sodijo različna ročna dela, družabne igre, izdelovanje različnih okraskov in dekorativnih predmetov.

Specifična neurofizioterapija RNO (metoda po Bobath, Vojti ipd.): načela pristopa RNO so vzpodbujanje pravih gibalnih vzorcev ter zaviranje neželenih gibalnih vzorcev. Temelji na normalnem razvoju človeka ter izhaja iz ocene stanja uporabnika in točno opredeljenih ciljih.

Preverimo aktivnosti, katere uspe izvajati ter aktivnosti, kjer se pojavijo težave. Nato skupaj z uporabnikom zastavimo kratkoročne in dolgoročne cilje.

Individualne obravnave v fth: posluževali smo se vaj za ohranjanje gibljivosti sklepov ter mišične moči. Potekala je individualno.

Skupinske obravnave: aktivne vaje za boljšo telesno funkcijo. Izvajamo jo vsako jutro z uporabniki IVO (8+16). Skrbimo za dobro gibljivost, mišično moč, mišično vzdržljivost, vključujemo tudi kardio vadbo ter vadbo z različnimi pripomočki.

SPECIALNO PEDAGOŠKE OBRAVNAVE

Za tiste uporabnike, ki VDC – ja zaradi epidemije niso obiskovali, so obravnave potekale tudi na daljavo (video klic) ali na domu (obisk na domu v obliki mobilne službe). Obravnave na domu uporabnika so bile usmerjene v ohranjanje socialnih stikov, pogovor, razbremenitev tako uporabnika kot svojca, ohranjanje psihofizične in miselne kondicije, širjenje socialne mreže v lokalnem okolju, v vasi ipd.

Trudimo se izhajati iz posameznikovih močnih področjih, upoštevajoč njegove individualne osebne značilnosti. Na obravnavi vprašamo, kaj bi rad počel-a, saj velikokrat ta želja izhaja iz njihovega počutja, morda imajo kakšne skrbi ipd. Nekaterim uporabnikom ponudimo več aktivnosti, kot npr. branje, pisanje – prepis – zapis, igranje spomina, reševanje križanke, računalništvo – rokovanje z družbenimi omrežji ipd. In potem se uporabnik sam-a odloči.

V letu 2021 so imeli uporabniki zaradi epidemije manj možnosti za izkustveno učenje v okolju, kot npr. obisk in plačevanje v trgovini, obisk banke, pošte ipd. To so zelo pogrešali.

Na spec. pedagoških obravnavah smo se poleg razvijanja pismenosti pogovarjali o pomembnosti socialnih veščin, kot so: učenje ustrezne, dobre komunikacije, ohranjanje dobrih medsebojnih odnosov, razreševanje konfliktov med uporabniki ipd.

Na individualnih urah so uporabniki zelo pogosto izrazili željo po pogovoru. Stiske nekaterih so bile zaradi ukrepov, kot je npr. prepoved obiskov, prepoved samostojnih izhodov ipd., velike. Reševali smo jih s pogovori, sprehodi. Pri vzdrževanju stikov s svojci, prijatelji, smo se posluževali različnih aplikacij, ki omogočajo video klice.

Uporabniki, ki so vključeni v projekt Moja knjižnica, so utrjevali branje z razumevanjem. Pomagali smo jim pri zapisu vsebine prebrane knjige.

Z eno uporabnico, ki ima več težav na govornem področju, smo izvajali razne vaje (vaje za izboljšano izreko glasov, dihalne vaje, iskanje ustreznih besed, ločevanje sičnikov in šumnikov ipd.).

Z eno uporabnico smo se veliko pogovarjali in jo spodbujali pri njeni odločitvi pri vključitvi v bivalno enoto. Potrebovala je tudi pogovor ob smrti mame.

Ena uporabnica je potrebovala veliko pogovora in razbremenitve zaradi stiske, ki jo je doživljala ob neustrezni rabi socialnih omrežij (Facebook profila). Kljub temu, da smo uporabnici pogosto svetovali, naj na FB profilu ne išče stik z ljudmi, ki jih ne pozna, tega ni upoštevala.

Dvema uporabnicama smo skozi pogovor pomagali poiskati načine za kvalitetno preživljanje prostega časa. Z uporabo interneta sta poiskali prave informacije glede dogodkov v Tolminu (npr. dogodki v kinogledališču, v knjižnici, na prostem ipd.), kolikor so razmere dopuščale.

V okviru specialno pedagoških obravnav so uporabniki ponavljali in utrjevali orientacijo v času, na uri, zapis imena, priimka, stalnega in začasnega bivališča, rojstnega datuma, utrjevali vrednotenje in ločevanje evrov ter centov.

S tremi uporabniki smo na individualni uri pregledali aktualne novice doma in po svetu (izboljšanje splošne razgledanosti, razvijanje kritičnega mišljenja).

4 ORGANIZIRANE PROSTOČASNE AKTIVNOSTI UPORABNIKOV

V letu 2021 smo izvedli veliko več posebnih projektov tako v storitvi VVZ kot tudi v storitvi IVO, v primerjavi z letom prej. Iskali smo nove možnosti, prilagodili smo se razmeram in načinu dela, a še vedno smo izhajali iz uporabnikovih potreb, želja.

Mesečni pregled dogodkov v organizaciji VDC Tolmin v letu 2021 (storitev VVZ ter storitev IVO)

MESEC	POSEBNI PROJEKT
JANUAR 2021	Delavnica »Strpnost in nestrpnost v medsebojni komunikaciji«, gospodinjske aktivnosti (peka cimetovih rolic, peka peciva v skupini 1, priprava kosila v skupini 4, kuharska delavnica v BE Rutarjeva, priprava tiramisuja v BS Zalog), zdravstvena delavnica »Krvni tlak«, delavnica »Novoletne zaobljube«, ročne spretnosti (izdelava ptičje krmilnice, izdelava pustnih mask), pohod na Mengore z dvema skupinama.
FEBRUAR 2021	Gospodinjske aktivnosti (peka torte za rojstni dan, peka flancatov in mišk v BE, peka krofov v skupini 3, peka peciva v 4. skupini), kulturne delavnice (osrednja kulturna prireditve v VDC, delavnica na temo Prešeren), zdravstvene delavnice »Dan boja proti kajenju«, izdelava plakata o krvnem tlaku, verske vsebine (Svečnica), obisk pokopališča v Tolminu in v Bovcu, sprostivna aktivnost (filmski dopoldan, ogled filma Kekec).
MAREC 2021	Gospodinjske aktivnosti (pizza party, peka velikonočnih dobrot, peka torte za rojstni dan, čajanka, priprava kosila), vrtnarjenje (priprava vrta, načrtovanje, sejanje), načrtovanje poletne zasaditve ter presajanje sobnih rož, verske vsebine (Križev pot), ustvarjalne delavnice (krasitev panoja v BE in v BS), delavnica »Svetovni dan vode« in delavnica na

	temo »Marec – veseli dan«, sprehod do nemškega pokopališča, sprehod do Loč, obisk mestne kavarne, obisk pokopališča v Volčah, Ročah, Vitovlju, Drežnici in Čepovanu, obisk na domu (Žaga, Svino), Ogled zeliščarskega centra Bit planota (Grgarske Ravne), pohod do slapa Sopota.
APRIL 2021	Gospodinske aktivnosti (barvanje velikonočnih pirhov, peka velikonočnih dobrot), verska tematika (Velikonočno tridnevje), skupina za krepitev medosebnih odnosov se je v tem mesecu sestala trikrat, ustvarjalne delavnice (nabiranje naravnega materiala za okrasitev, izdelava slik na temo »Dež«, obisk domače vasi, obisk na domu (Čezsoča), Izlet v Arboretum Volčji potok, zdravstvena delavnica »Nega in masaža obraza«.
MAJ 2021	Gospodinske aktivnosti (piknik, peka jabolčne pite), obisk na domu (Čezsoča), izlet na Široko in Vršič, dogodek v okviru Tedna ljubiteljske kulture na Sotočju, sprehod do Sotočja, pohod ob Soči do vasi Dolje, pohod na Kozlov rob, športne igre na našem igrišču, obisk mestne kavarne, obiščejo nas Tačke pomagačke, delavnica »Nevarnost in varnost« ter delavnica »Ob svetovnem dnevu čebel«.
JUNIJ 2021	Gospodinske aktivnosti (peka palačink), obiščejo nas Tačke pomagačke, obisk na domu (Gorenja Trebuša), izleti (Most na Soči, ogled slapov Čiginj, obisk staršev v Koprju), nabiranje bezga in priprava soka, plezanje v plezališču Čiginj in preživljanje popoldneva ob Soči, delavnice »Pozitivne misli za slepe in slabovidne«, »dan Varovanje okolja«, »Lepo vedenje«, vključevanje v okolje (ogled vrtnarije IP Poljubinj, ogled nastopa Romane Kranjčan v Knjižnici Tolmin, ogled koncerta Musica Viva, ogled gasilske povorke).
JULIJ 2021	Vključevanje v okolje (obisk kampa Toni v Bovcu, kopanje v reki Nadiži, ogled ulične razstave Evropske kulturne dediščine na mestnem trgu).
AVGUST 2021	Vključevanje v okolje (izlet na Šentviško goro, na Široko, obisk pokopališča v Volčah, ogled koncerta Koncert miru v Kobaridu in koncerta Marko banda v sklopu prireditve »Tminsko poletje«), gospodinske aktivnosti (piknik, priprava kosila, kuharska delavnica »Iz domačega pridelka«), obnova vrtno mize in klopi v BS Zalog.
SEPTEMBER 2021	Gospodinske aktivnosti (piknik, peka palačink, priprava ozimnice – bučkin kompot), zdravstvene delavnice »Preprečevanje nalezljivih bolezni, zaščitna oprema pred okužbo SARS-CoV-2, kaj je bela/siva/rdeča cona«, vključevanje v okolje (ogled panojev »Tri graščine« na Mestnem trgu, ogled koncerta Rudija Bučarja, ogled razstave v galeriji Knjižnice Tolmin, izlet po poti Sv. Pavla), kulturni dogodek »Vstala Primorska« ob državnem prazniku, fizična aktivnost (pohod ob Soči, sprehod do Sotočja, pohod do slapa

	Sopota, gibalne aktivnosti), skrb za okolje (presajanje novo vzgojenih sadik vijolic, čiščenje dvorišča), obisk na domu (Čezsoča).
OKTOBER 2021	Izvedba dogodka »Tminci radi dobro jemo« v okviru DEKD, obisk pokopališč (Podmelec, Roče, Volče, Tolmin, Kobarid, Kamno), gospodinjske aktivnosti (priprava melisinega sirupa, sadnega napitka, peka kruha in peciva), delavnice »Teden otroka«, »Rožnati oktober«, zdravstvene delavnice »Dnevi zdravja«, »Duševno zdravje«, »Prikaz OVO opreme«, »Pogovor o celiakiji«, sodelovali smo z VDC Zasavje (10. tek in hoja za upanje), fizična aktivnost (pohod na Kozlov rob in na Senico).
NOVEMBER 2021	Gospodinjske aktivnosti (peka slanega zavitka, pizza party, izdelava tiramisuja, kakijeve sladice in torte, peka čajnega peciva in ajdove potice), zdravstvene delavnice »Movember«, »Sladkorna bolezen«, delavnice (martinovo, delavnica o strpnosti in prijateljstvu, zgodovina televizije, dan reformacije, Ludwig van Beethoven, izdelava adventnih venčkov), lutkovna predstava Peter Klepec, turnir v namiznem tenisu, vključevanje v okolje (izlet na Livek, pohod na Mengore, prodaja izdelkov na Miklavževem sejmu).
DECEMBER 2021	Razstava jaslic VDC Tolmin v Bovcu, Tolminu in DU Nova Gorica, razstava slikarskih del uporabnikov v TIC Kobarid, gospodinjske aktivnosti (peka prazničnih peciv, potice, zdravih piškotov, ocvirkovce, kuhanje novoletnega kosila), delavnice (decembrsko okraševanje, postavljanje smrečice in jaslic, pogovor in izdelava plakata o dinozavrih), vključevanje v okolje (ogled okrašenega Tolmina), lutkovna predstava Peter Klepec, projekt »Angel upanja«, predstava Miškinega gledališča Praznični ulaula.

5 SODELOVANJE UPORABNIKOV Z DRUGIMI VLADNIMI IN NEVLADNIMI ORGANIZACIJAMI, JAVNIMI IN ZASEBNIMI PODJETJI IPD.

V letu 2021 smo sodelovali z naslednjimi institucijami v naši okolici: *Center za socialno delo Severna Primorska Enota Tolmin, Psihiatrična bolnica Idrija, Policijska postaja Tolmin.*

Medobčinsko društvo Sožitje Tolmin – v letu 2021 so se uporabniki udeležili letovanj, ki jih je organiziralo Društvo Sožitje. Zelo dobro sodelujemo tudi z različnimi projekti (gospodinjske aktivnosti, vaje parakarateja, Tačke pomagačke, on-line vadba ipd.).

Srečanja Vera in luč – se letos ni izvajala. V času dobre epidemiološke slike je uporabnike obiskal g. Igor, ki je opravil verski obred za uporabnike.

Društvo za ohranjanje in razvoj Tolmina (DOR) – društvo nas je povabilo k sodelovanju ob koncu leta, ko so pripravljali Jaslično pot po starem delu mesta Tolmin. V okviru tega projekta smo postavili jaslice iz fuzije stekla.

Občina Bovec – tudi v Bovcu imajo jaslično pot, na kateri smo razstavili naše jaslice.

Dom upokojencev Nova Gorica – v njihovih prostorih smo razstavili jaslice in stanovalce obdarili z domačimi dobrotami, ki smo jih sami spekli v VDC.

Gašper Jesenšek, s.p. – za njega izdelujemo izdelke lastnega programa.

Posoški razvojni center – je vodilni partner Lokalne akcijske skupine LAS Dolina Soče, ki razpisuje projekte za črpanje EU sredstev. Uspešno smo dokončali gradbena in obrtniška dela pri projektu Vrtičkanje in hortikultura terapija. V okviru projekta smo postavili visoke grede in jih zasadili. Izvedli smo kar nekaj delavnic za več skupin otrok iz Vrtca Tolmin in za stanovalce DU Podbrdo Enota Petrovo Brdo.

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije – sodelovali smo pri projektu Dnevi evropske kulturne dediščine in Tedna kulturne dediščine z dogodkom lokalnega pomena, »Tminci radi dobro jemo« na dvorišču VDC Tolmin.

Center Mala hiša in Osnovna šola Tolmin s podružnico PŠIUOPP – sodelovanje pri projektu Angel upanja.

Knjižnica Cirila Kosmača Tolmin – že več zaporednih let sodelujejo uporabniki v projektu Moja knjižnica.

Vrtec VVZ Ilke Devetak Bignami – Zoom sodelovanje z lutkovno predstavo VDC Tolmin, Peter Klepec.

JSKD, območna izpostava Tolmin – Literarna natečaja »Ni vse virus« in »V zavetju besede«.

Dom upokojencev Podbrdo Enota Tolmin – integrirana zaposlitev za dve uporabnici.

Spinkler sistemi, d.o.o. – integrirana zaposlitev za enega uporabnika.

Aurenis, d.o.o. – integrirana zaposlitev za dva uporabnika.

Občina Kanal – integrirana zaposlitev za enega uporabnika.

6 SODELOVANJE V PROJEKTNIH SKUPINAH

- Skupina za kakovost storitev EQUASS Assurance
- Projektna skupina za organizacijo letovanja za uporabnike
- Projektna skupina za organizacijo dogodka v sklopu DEKD »Tminci radi dobro jemo«
- Projektna skupina za organizacijo virtualne novoletne prireditve

7 VDC TOLMIN – UČNA BAZA ZA ŠTUDENTE, PRIPRAVNIKE

- *Praksa študentov Fakultete za socialno delo Univerze v Ljubljani*

V letu 2021 je opravljala obvezno prakso ena študentka socialnega dela.

- *Praksa študentov Pedagoške fakultete Univerze v Ljubljani*

Študentka Pedagoške fakultete, smer Specialna in rehabilitacijska pedagogika, je v mesecu marcu 2021 opravljala anketni vprašalnik o integrirani zaposlitvi za namen diplomske raziskave.

- *Praksa študentov Socialne gerontologije na Alma Mater Europaea v Mariboru*

Študentka Socialne gerontologije je v marcu 2021 opravljala študijsko prakso.

- *Praksa študentov Fakultete za uporabne družbene študije Univerze v Ljubljani*

Dve študentki Fakultete za uporabne družbene študije, smer Psihosocialna pomoč, sta novembra 2021 pričeli z opravljanjem prakse, s katero zaključita v letu 2022.

8 DELO S POGODBENIKI

- podjetje Prevoz oseb Cvetko Koren, s.p. iz Drežnice: Okvirni sporazum za triletno obdobje (do 31. 12. 2022)
- podjetje Catering Šorli, s.p. iz Kneže: pogodba za dostavljanje in razdeljevanje prehrane (do 31. 1. 2023)
- podjetje Gatis, d.o.o. iz Šempetra pri Gorici: pogodba za dobavo kurilnega olja (do 30. 6. 2021)
- podjetje Mi oskrba, d.o.o. iz Postojne: pogodba za dobavo kurilnega olja (od 1. 7. 2021 do 30. 6. 2022)
- podjetje Inštitut Lozej, d.o.o. iz Ajdovščine: pogodba za opravljanje strokovnih nalog iz področja varnosti in zdravja pri delu (do 30. 4. 2023)
- podjetje AGM Nova Gorica d.o.o. iz Nove Gorice: pogodba za vzdrževanje varnostnega sistema za javljanje požara
- podjetje Uninet, d.o.o. iz Ljubljane: pogodba za vzdrževanje informacijskega sistema ISOV
- podjetje MegaM., d.o.o. iz Velenja: pogodba za vzdrževanje storitev v oblaku
- licenčna supervizorka dr. Nevenka Podgornik: supervizijski dogovor za izvajanje supervizije za zaposlene
- Podjetje Pia, Informacijski sistemi in rešitve d.o.o. iz Velenja: program ODOS za elektronsko arhiviranje
- Pošta Slovenije iz Ljubljane: pogodba za pošiljanje in prejemanje pošte

9 PRITOŽBE IN POHVALE UPORABNIKOV

Uporabniki bolj angažirano sodelujejo v različnih komisijah, in sicer v Komisiji za pritožbe in pohvale na izvajanje socialno varstvenih in zdravstvenih storitev, v Komisiji za prehrano in v Komisiji za ocenjevanje prostorov.

Tudi na to področje je virus SARS-CoV-2 vplival. Zaradi upoštevanja navodil o ločevanju uporabnikov VVZ in IVO, upoštevanju socialne razdalje, odsotnosti uporabnikov, vzpostavljanju sivih con, se vse našete komisije v letu 2021 niso redno sestajale. Z uporabniki smo zato imeli več individualnih pogovorov, iz katerih smo lahko razbrali, kaj je dobro in kaj potrebuje spremembo pri

delovanju. Uspešno smo vpeljali t.i. nabiralnik za boljšo skupno prihodnost, v katerega so uporabniki oddajali napisane anonimne pritožbe, pohvale, želje, pa tudi kakšna lastna pesnitev je pristala v omenjenem nabiralniku.

Največ pripomb je bilo na neprimeren način komuniciranja (med uporabniki in zaposleni do uporabnika) in konkretne dogodke (npr. telefoniranje v poznih urah med uporabniki, nered v garderobi, grožnje med uporabniki).

Uporabniki na komisijah sami predlagajo rešitve (npr. predlagali so individualne pogovore, izpeljavo delavnic na temo bonton, izpeljavo delavnice v sodelovanju s Policijsko postajo Tolmin ipd.).

Na komisijah so uporabniki izražali željo po normalizaciji življenja, še posebej po zaključku t.i. mehurčkov, nekateri si želijo premestitve v drugo delovno skupino.

Največ pohval je bilo na področju dostavljenih kosil (okusna kosila), uporabniki pohvalijo svoje sodelavce in zaposlene.

10 PROSTOVOLJSTVO

V letu 2021 je prostovoljstvo nekoliko zamrlo zaradi slabih epidemiološki razmer. Ena prostovoljka se je udeležila letovanja v Laškem, ki smo ga organizirali za starejše uporabnike.

11 VKLJUČEVANJE VDC V DRUGE SKUPNOSTI, ORGANIZACIJE

VDC Tolmin je član Skupnosti VDC Slovenije (SVDCS), smo tudi kolektivni člani Socialne zbornice Slovenije (SZS), člani Skupnosti organizacij za usposabljanje oseb s posebnimi potrebami (SOUS), člani Lokalne akcijske skupine (LAS Dolina Soče).

V SVDCS deluje: sekcija za direktorje (direktorica), sekcija za računovodje (računovodja), aktiv storitev VVZ (vodja VDC), aktiv storitev institucionalnega varstva in zdravstvene nege (vodja VDC). Zaposleni delujejo v različnih organih: dr. Sandra Medveš Berginc je članica IO Skupnosti VDC Slovenije, individualna članica SZS, članica skupščine SZS, članica upravnega odbora LAS Dolina Soča, članica Aktiva ravnateljev in direktorjev javnih zavodov v Posočju in članica Društva Sožitje Tolmin.

12 IZOBRAŽEVANJA UPORABNIKOV

V letu 2021 smo izvedli tri izobraževanja za uporabnike z zunanjimi sodelavci in dve izobraževanji s strani zaposlenih v VDC Tolmin

Realizirana izobraževanja za uporabnike v letu 2021

Datum	Naslov	Izvajalci	Kraj
17., 18. in 24.3.2021	Zelišča (v okviru projekta Vrtičkanje in hortikultura terapija)	Zavod Gost na Planoti	Grgarske Ravne
14.4.2021	Interaktivne delavnice	KZA Slovenije	BS Zalog, Tolmin
21.6.2021	Medvrstniško nasilje	Policijska postaja Tolmin	VDC Tolmin
21.6.2021	Gibanje za ohranjanje zdravja	Zveza Sožitje (predavateljica Tatjana Novak)	Preko aplikacije Zoom
9.9.2021	Varnost na internetu	Mag. Janja Barić	VDC Tolmin
14.9.2021	Zaščitna sredstva pred okužbo SARS-CoV-2	Martin Skrt	VDC Tolmin

13 SVETOVALNA SLUŽBA

Vodja VDC je opravljala dela in naloge svetovalne službe:

- svetovanje uporabnikom v konkretnih zadevah (npr. o dedovanju, o plačilu institucionalnega varstva, o nagradah, o delu v komisijah, kjer sodelujejo uporabniki, uveljavljanje enkratne denarne pomoči, predstavitev postopka za vključitev v storitev VVZ in IVO, o denarnih sredstvih ipd.),
- spremljanje realizacije ciljev v individualnih programih uporabnikov in postavljanje nadaljnjih ciljev skupaj z uporabniki,
- zagotavljanje strokovne podpore sodelavcem, pomoč, podpora in sodelovanje pri reševanju konfliktnih in drugih nastalih situacij pri uporabnikih,
- sodelovanje na timskih obravnavah uporabnikov,
- ukrepanje in celostno obravnavanje uporabnikov v kriznih situacijah,
- svetovanje, psihosocialno obravnavanje uporabnikov, delo s svojci,
- sodelovanje s CSD Severna Primorska Enota Tolmin in Enota Nova Gorica,
- individualni in skupinski pogovori z uporabniki,
- skrb za varnost uporabnikov in zaposlenih,
- sodelovanje z drugimi ustanovami, podjetji, nevladnimi organizacijami ipd.

14 KOMISIJA ZA SPREJEM, ODPUST IN PREMESTITEV PRI VDC TOLMIN

V letu 2021 se je Komisija za sprejem, odpust in premestitev sestala *sedemkrat*.

Realizirali sta se dve novi vključitvi v storitev VVZ in en nov sprejem v IVO.

Pripravili smo tudi sporazumni odpust iz storitve VVZ, saj se je uporabnik, skupaj s starši, preselil v drug kraj.

Pripravili smo tudi uradni zaznamek zaradi smrti uporabnika.

Prejeli smo tudi prošnjo za sprejem v VVZ. Naknadno so se starši, vlagatelji odločili, da uporabnice še ne vključijo v storitev VVZ, ker ne ponujamo zdravstvenih storitev. Izrazili so željo po vključitvi leta 2025, do takrat pa bo ostala v šolskem sistemu. Uvrstili smo jo na seznam čakajočih.

Prejeli smo prošnjo za vključitev v storitev IVO, od katere pa je vlagatelj odstopil in smo postopek za sprejem v storitev IVO ustavili.

15 DELOVNI ČAS IN ORGANIZACIJA DELA V VDC TOLMIN

Delovni čas: zavod je bil odprt vse dni v letu. V mesecu januarju 2021 se storitev VVZ ni izvajala zaradi razglašene epidemije. Takrat smo izvajali storitev VVZ po načelu 8+16, uporabnikom VVZ pa nudili nujno varstvo, podporo na daljavo in obiske na domu. Od meseca februarja dalje pa smo storitev neprekinjeno izvajali, razen v času kolektivnega dopusta (od 2. 8. do 13. 8. 2021 ter od 27. 12. do 31. 12. 2021).

V storitvi VVZ se je 8 – urni program izvajal ob delavnikih od 7.00 (oz. 6.00) do 15.00 (oz. 14.00) ure.

V 16 – urni storitvi IVO pa se je izvajal program od 14.00 do 22.00 in od 22.00 do 6.00 ure zjutraj ter 24 – urni program ob sobotah, nedeljah in praznikih.

Organizacija dela:

Strokovno vodenje je potekalo v skladu z doktrino dejavnosti VDC. Delavci so na sestankih razpravljali o strokovnih dilemah, odprtih vprašanjih ipd. Med letom se je zvrstilo več vrst sestankov:

- *Zbor delavcev (februarja):* delavci enkrat letno obravnavajo in sprejmejo Letno poročilo o delu za preteklo leto in Finančni načrt dela in program dela za tekoče leto. V letu 2021 je potekal zbor delavcev na daljavo.
- *Seje Sveta zavoda (dve redni in dve korespondenčni seji):* člani sveta so obravnavali in sprejeli Letno poročilo VDC Tolmin za leto 2020, poročilo inventurnih komisij, sklep o delovni uspešnosti direktorice, sklep o višini letnega dopusta direktorice, Finančni načrt in program dela VDC Tolmin za leto 2021 in se seznanili s Poročilom o notranji reviziji VDC Tolmin. Člane sveta smo sproti obveščali o pripravljenosti VDC Tolmin za učinkovito ukrepanje proti covid-19.

- Sestanki *delavcev in sodelavcev v storitvi VVZ*: sestanki so potekali redno, enkrat mesečno. Razmeram smo se prilagodili – sestanki so v večini potekali preko aplikacije Zoom. S tem smo zagotovili, da so zaposleni ostajali v svojih t.i. mehurčkih.
- Sestanki *delavcev in sodelavcev v storitvi IVO*: tudi ti sestanki so v večini potekali preko aplikacije Zoom. Pri zaposlenih v storitvi IVO se je takšen način sprva pokazal kot nefunkcionalen, pojavljale so se težave pri komuniciranju. Kasneje smo se naučili komunicirati tudi preko računalnika. Sestanki so bili fokusirani na uporabnike in njihove potrebe. Sestanki so bili namenjeni razpravi o zdravstvenem stanju uporabnikov, podajanju navodil in priporočil za preprečevanje širjenja okužbe s korona virusom, načrtovali smo delo, usklajevali koledar aktivnosti, beležili opažanja zaposlenih, seznanjali s pomembnimi sklepi strokovnega sveta zavoda. En sestanek v letu 2021 smo namenili medosebnim odnosom med zaposlenimi, z namenom vzpostavitve dobre, pozitivne delovne klime.
- Sestanki *delavcev storitve ZN (mesečno, tedensko)*: poudarek je bil na preprečitvi vdora okužbe v zavod in skrb za poučevanje uporabnikov in zaposlenih o novem virusu in o pravilni rabi zaščitne opreme. Nič manjšo skrb pa niso zaposleni namenili strokovnim pogovorom o zdravstvenem stanju uporabnikov, o planiranju zdravstvenih pregledov uporabnikov, o izvajanju zdravstvene nege, o zdravi prehrani, o nabavi sanitetnega materiala ipd.
- Sestanek *delavcev in sodelavcev za področje lastnega programa (po potrebi)*: ker je bila v letu 2021 okrnjena prodaja izdelkov lastnega programa in posledično tudi okrnjena izvedba le-tega, so se delavci sestali dvakrat (v mesecu februarju je potekala analiza prejšnjega leta in plan za leto 2021; v mesecu juniju smo pregledali naročila in zastavili lastni program za drugo polovico leta; zastavili smo tudi plan za izdelavo novoletnih voščilnic na podlagi prejšnjega leta).
- *Seje strokovnega sveta*: seje so v letu 2021 potekale nemoteno. Seje so bile namenjene strokovnemu obravnavanju problematike uporabnikov (s socialnega in zdravstvenega področja), o načrtovanju utemeljenih nabav osnovnih sredstev, o tekočih investicijah zavoda, ažurirali smo Register tveganj, usklajevali Krizni načrt, spremljali sistem kakovosti ipd.
- Sestanki posebej imenovanih *strokovnih timov za posamezne uporabnike (po potrebi)*: v letu 2021 se je strokovni tim sestajal po potrebi za dva uporabnika storitve IVO.
- *Sestanki delovnih skupin uporabnikov*: odvijali so se redno mesečno, v začetku meseca. Uporabnike smo obveščali o trenutni situaciji v povezavi z novim virusom, o vzdrževalnih in gradbenih delih, o kadrovske spremembah, upoštevali smo njihove želje, pritožbe in mnenja.
- *Sestanki uporabnikov, vključenih v storitev IVO (mesečno)*: sestanke je vodila vodja VDC. Pogovarjali so se o tekočih zadevah, reševali konfliktne situacije ipd. Tudi ti sestanki so bili v času slabe epidemiološke slike okrnjeni, več je bilo skupinskih pogovorov v t.i. mehurčkih IVO predvsem o aktualni situaciji. Uporabniki so spraševali, kdaj bo konec virusa, zanimalo jih je,

kakšni so aktualni ukrepi, kdaj bodo lahko šli na kavo v gostilno ipd. Cilj pogovorov je bil obveščanje, predvsem pa pogovor z namenom razbremenitve stisk.

- *Zbor uporabnikov:* direktorica je imela redne mesečne sestanke z uporabniki po delovnih skupinah. Tovrstni pogovori so odprti, strukturirani, tematika podobna kot na sejah strokovnega sveta, le da je prilagojena razumevanju uporabnikov. Poleg informiranja uporabnikov, tudi sami podajajo najrazličnejše predloge, pripombe, kritike ipd., saj je na zboru vzpostavljeno popolno zaupanje vseh prisotnih. Sestanki so se izvajali v t.i. mehurčkih, z vsako delovno skupino posebej.
- *Komisija za ocenjevanje urejenosti prostorov:* komisijo smo razdelili na dva dela, in sicer za uporabnike VVZ in posebej za uporabnike IVO, da smo striktno lahko zagotavljali neprehodnost t.i. mehurčkov. Komisija ocenjuje urejenost delavnic, skupnih prostorov, bivalnih prostorov, garderob in dvorišča.
- *Komisija za prehrano (mesečno):* komisijo sestavljata dva uporabnika, iz vsakega mehurčka ter dva zaposlena. Pripombe in pohvale zabeležijo v obliki zapisnika in ga posredujemo dobavitelju prehrane.
- *Komisija za pritožbe in pohvale na izvajanje socialno varstvenih in zdravstvenih storitev:* komisijo sestavljajo po dva uporabnika iz vsake delovne skupine in vodja VDC, ki koordinira sestaneke. Komisija je zelo učinkovito opravljala svoje delo, tudi odzivnost zaposlenih na morebitne pripombe je bila zelo konstruktivna. Kot pri vseh ostalih komisijah, je tudi delovanje te komisije bilo okrnjeno.
- *Kratki sestanki ob predaji službe – raporti (dnevno):* potekajo redno vsak dan ob 6.00, ob 7.30, ob 14.00 in ob 22.00 uri. Izredno pomembni za pretok informacij, ki se tudi zapisujejo v raportni zvezek.

Vodenje programa storitev VVZ in storitev IVO – delo vodje VDC – vodje III

Vodenje zahteva redno koordinacijo in usklajevanje dela med delavnicami, med bivalnimi enotami, predlogi reševanja kadrovskih vprašanj ter spremljanje in urejanje nadomeščanj delavcev. Tudi v letu 2021 je bilo – zaradi epidemije in sprejetih ukrepov za preprečevanje vdora okužbe, zaradi povečanega števila odsotnosti zaposlenih (bolniške, karantene, višja sila ipd.) – veliko koordinacije, logistike in usklajevanja za uspešno delovanje celotnega zavoda.

Vodja VDC sodeluje v strokovnem svetu, je članica Komisije za urejenost prostorov, Komisije za prehrano in Komisije za pritožbe in pohvale na izvajanje socialno varstvenih in zdravstvenih storitev, redno sodeluje z direktorico.

Vodenje obeh programov (IVO in VVZ) je zajemalo naslednje aktivnosti:

- vodenje mesečnih sestankov: za zaposlene v storitvi VVZ in v storitvi IVO, za vse uporabnike v delovnih skupinah,
- vodenje vsakodnevnih raportov v jutranjem in popoldanskem času,
- koordiniranje, načrtovanje in izvajanje strokovnega in proizvodnega dela,
- pripravljane in vodenje strokovne dokumentacije (je pooblaščen osebni za varovanje osebnih podatkov, arhiviranje pisnega gradiva v sistem ODOS, nadzor nad vpisi v ISOV program, kontrola beleženja prisotnosti uporabnikov, priprava IP za uporabnike in evalvacije individualnih načrtov, priprava urnika aktivnosti za uporabnike, mesečni obračun oskrbnin uporabnikov bivalnih enot, spremljanje integrirane zaposlitve v in izven zavoda, beleženje prevozov uporabnikov, pregledovanje zapisnikov sestankov, spremljanje dnevnika popoldanskih aktivnosti, spremljanje in dopolnjevanje osebnih podatkov uporabnikov, prijavljanje in odjavljanje začasnega bivališča za uporabnike bivalnih enot, priprava statističnih poročil, vodenje postopkov za sprejem, odpust in premestitev uporabnikov, pripravljane mesečnega koledarja za uporabnike, spremljanje in ažuriranje Registra tveganj, urejanje oglasne deske za uporabnike in za zaposlene, spremljanje potreb po nabavah ipd.),
- največji poudarek v letu 2021 je bila skrb za delovanje zavoda v času virusa SARS-CoV-2 ter težnja po normalizaciji življenja - usmerjanje v nove ideje, nove možnosti pri izvajanju posebnih projektov ter kako organizirati delo, da naredimo vse kar je v naši moči, da ne pride do vdora okužbe znotraj zavoda obenem pa uporabnikom omogočamo čim bolj normalno življenje.

Vodenje delovnih skupin uporabnikov – delo vodij delovnih skupin uporabnikov

- *Skupinski in individualni pogovori:* vsi uporabniki so imeli možnost, da so se vključevali v skupinske pogovore.
- *Pridobivanje in ohranjanje novih znanj:* vodje skupin usposabljaajo uporabnike za nova dela (posamezne faze proizvodnega dela), že utečeno delo pa nadzirajo oz. kontrolirajo v izogib reklamacijam.
- *Skrb za dobro socialno klimo:* vodje skrbijo za dobre medosebne odnose uporabnikov v skupini tako, da sproti zaznavajo in razčiščujejo morebitna nesoglasja ipd.
- *Sodelovanje pri izvajanju in evalvaciji individualnih programov:* v sodelovanju s strokovnimi delavci in sodelavci so vodje skupin skupaj z uporabniki evalvirali individualne programe ter postavljali nadaljnje cilje.
- *Vodenje integrirane zaposlitve:* spremljanje integrirane zaposlitve, podpora uporabniku, sodelovanje z delodajalci ipd. V letu 2021 je bilo občutno manj realiziranih ur takšne oblike zaposlitve zaradi znanih razlogov. Redno pa smo vzdrževali telefonske stike z delodajalci.

- *Skupinske in individualne aktivnosti:* vodje skupin so uporabnike spremljali na aktivnostih ter jih spodbujali, da so se aktivnosti redno udeleževali, predvsem je bilo realiziranih veliko sprehodov v naravo.
- *Urejanje in beleženje dokumentacije:* beleženje prisotnosti, beleženje prehrane, beleženje opravljenih del v okviru zaposlitve pod posebnimi pogoji in izračun nagrad, uradni zaznamki, beleženje storitev in vpis opažanj v ISOV program, pisanje mesečnega programa, beleženje ur integrirane zaposlitve ipd..

16 IZOBRAŽEVANJA ZAPOSLENIH

Izobraževanja zaposlenih v letu 2021 izven in znotraj VDC Tolmin

ŠT.	IZOBRAŽEVANJE - TEMA	ŠT. UDELEŽENCEV
1	Ocenjevanje, napredovanje in nagrajevanje JU	1
2	Usmeritve na področjih vodenja, odnosov in krepitev ugleda	2
3	Izobraževalni dnevi direktorjev in vodij slovenskih VDC-jev	3
4	Duševne motnje in odzivi svojcev	4
5	Komunikacijske veščine in pomoč pri upravljanju s pridobljenimi izkušnjami	2
6	Čiščenje v času korona krize in po njej	2
7	Premazovanje tal	2
8	Seminar za varuhe in gospodinje oskrbovalke bivalnih enot	5
9	Posameznik z motnjo v duševnem razvoju – raznolikost razpeta med medicino in vključenostjo v okolje	1
10	Skupina - pomoč ali ovira pri delu z osebami z motnjo v duševnem razvoju	2
11	Seminar za zaposlene v varstveno delovnih centrih	3
12	Aktualne teme pri obračunu plač v iCentru	1
13	Pomladna e-konferenca za javni sektor 2021	1
14	Strokovno usposabljanje – arhiv	1
15	XXL konferenca 2021 (spletni dogodek)	1
16	Kako postati umirjen, notranje trden in suveren v neprijetnih ali konfliktnih situacijah	1
17	Sporočanje statističnih podatkov o evidenčnih naročilih	1
18	Kadrovska evidenca in personalne mape (zakonodaja), Kadrovska evidenca v iCentru	1
19	Sekcija MS in ZT v managementu	1
20	Cepljenje proti SARS-CoV-2; imamo zdravstveni delavci zares dovolj informacij?	1
21	Izdelava drobnih ortopedskih pripomočkov – URI Soča	1
22	Osnove dela s terapevtskim psom	1
23	Krepitev odnosov, zaupanja in sodelovanja med nami	Vsi zaposleni
24	Zagotavljanje varnosti živil v sklopu notranjega (HACCP) nadzora s poudarkom na spremembah veljavne zakonodaje	Vsi zaposleni
25	7. konferenca o kreativnosti	5
26	5. konferenca e-ARH.si	2
27	Supervizija	11
28	Usposabljanje iz področja varstva pri delu in požarne varnosti	Vsi zaposleni
29	Prikaz pravilne izvedbe nege težje oz. nemobilnega uporabnika	8
30	Kaj nas je naučila epidemija?	1

31	Izzivi vodenja v pretežno ženskih kolektivih	1
32	Komunikacija je lahko uspešna	9
33	Preprečevanje prenosa okužbe z SARS-CoV-2 in uporaba osebne varovalne opreme ter pravilno razkuževanje rok	Vsi zaposleni
34	Prikaz nameščanja OVO opreme in pravilno razkuževanje rok, prikaz poti in pregled Kriznega načrta	Vsi zaposleni
35	Strokovni posvet: Obvladovanje covid-19 v socialno varstvenih ustanovah	2
36	Kazalniki kakovosti na področju zdravstvene obravnave v SV zavodih	1
37	Kaj lahko storimo za boljšo psihično odpornost v trenutnem svetu?	1
38	Krizno komuniciranje – usposabljanje iz splošnih vsebin/vodje in odgovorni za medije	5

Supervizija

V letu 2021 smo izvajali supervizijo za dve skupini zaposlenih (skupaj 11 oseb). Supervizija se je izvedla sedemkrat v letu 2021 (večinoma preko aplikacije Zoom).

Varstvo pri delu

V letu 2021 smo sodelovali s pogodbenim strokovnim delavcem za varstvo pri delu in požarno varnost. Vsi zaposleni smo opravili usposabljanje iz področja varstva pri delu in požarne varnosti preko Zoom-a. Kontinuirano usposabljanje se izvaja na tri leta za vse zaposlene.

Planirali smo vajo evakuacije v primeru požara v mesecu oktobru, a smo se žal takrat prvič spopadali z vdorom okužbe v bivalno skupnost, zato vaje nismo izvedli.

V okviru promocije zdravja na delovnem mestu smo izvedli športne aktivnosti v mesecu avgustu in septembru, in sicer v štirih skupinah. Izvedli smo pohod na Mrzli vrh, pohod na planino Razor, plavanje v bazenu v Cerknem ter pohod po novi poti ob Soči »Čez Gabrce«. Promocijo zdravja izvajamo v več skupinah zato, da lahko teče program dela z uporabniki nemoteno, brez prekinitve. Poleg tega je potekala vsako jutro telovadba za uporabnike in za zaposlene v večnamenskem prostoru. Telovadbo izvaja delovna terapeutka, traja pa vsak dan od 08:00 do 08:30 ure.

Letni pogovori

Letne razgovore je opravila direktorica z zaposlenimi v mesecu marcu in aprilu. Vsak delavec je sam ocenil svoje delo preteklega leta, do 15.3. pa so bili vsi zaposleni ocenjeni, kot to določa veljavna zakonodaja.

Napredovanja delavcev

V letu 2021 je 9 delavcev izpolnilo pogoje za napredovanje v višji plačni razred. Skladno z določili 7. člena Uredbe o napredovanju javnih uslužbencev v plačne razrede (Uradni list RS, št. 51/08, s spremembami), so podpisali aneks k pogodbi o zaposlitvi. Pravico do plače v skladu z višjim plačnim razredom oz. z višjim nazivom, so delavci pridobili s 1. decembrom 2021 po pravno veljavni zakonodaji.

Kadrovski pogoji

V letu 2021 (31. 12. 2021) je bilo zaposlenih 27,5 delavcev od teh dve invalidni osebi: 17 je bilo financiranih s strani Ministrstva za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, 6,5 se jih je plačevalo iz programa institucionalnega varstva, 4 delavce smo financirali iz zdravstvene blagajne.

Število zaposlenih v VDC Tolmin na dan 31. 12. 2021

OSKRBA	TARIFNA SKUPINA	ŠT. DELAVCEV	SKUPAJ
Osnovna oskrba	II	2	3,5
	IV	1	
	V	0,5	
Socialna oskrba	II	/	17
	IV	2,5	
	V	9,5	
	VII/1	1	
	VII/2	4	
Poslovođenje	VII/1, VII/2	3	3
Zdravstvo	V	2,5	4
	VII/1	1,5	
SKUPAJ		27,5	27,5

V storitvah VVZ smo v letu 2021 opravili 9.074 oskrbnih dni. V storitvah IVO beležimo podatek 5.764 oskrbnih dni. V storitvah ZV beležimo realizacijo 5.527 dni zdravstvene nege tip III. Povprečno 23,88 delavcev je v letu 2021 izvedlo 20.365 oskrbnih dni za vse uporabnike.

Odsotnosti iz dela zaradi koriščenja bolniških dopustov je bilo, glede na leto 2020, manj. Vseh opravljenih ur delavcev je bilo 57.840 ur, porodniškega dopusta: 1.224 ur. Skupno število ur je: 59.064 ur (100%), od tega: redno delo: 52.518 ur (88,92%; v letu 2020: 81,08%); boleznin 3.845 ur (6,51%; v letu 2020: 10,15%), od tega v breme VDC Tolmin: 1.706 ur (44,37%; v letu 2020: 46,99%), v breme ZZZS: 1.095 ur (28,48%; v letu 2020: 35,62%) in v breme ZPIZ: 1.044 ur (27,15%; v letu 2020: 17,39%); očetovski: 0 ur (0%; v letu 2020: 0%); nadur: 586 ur (0,99%; v letu 2020: 0,52%); karantena: 64 ur (0,11%); višja sila: 96 ur (0,16%); čakanje na delo: 731 ur (1,24%) in neplačan dopust: 0 ur (0%).

Izvajalci programa v letu 2021 so bili poleg redno zaposlenih delavcev tudi: specialni pedagog 6 ur tedensko (plačilo preko ZZZS).

17 POLITIKA KAKOVOSTI

Politika kakovosti v VDC Tolmin nam narekuje, da skozi celo leto sledimo naši viziji in zavzeto pristopamo k izboljševanju naših storitev.

Prizadevamo si, da, kar se da najbolje, zadovoljujemo potrebe naših uporabnikov, še posebej zdaj, ko so bile zaradi epidemiološke slike, nekatere potrebe potisnjene v ozadje.

V našem VDC-ju cilje zadovoljstva spremljamo skozi celo leto in jih po potrebi tudi dopolnjujemo. Praksa dela tako zaposlenih kot uporabnikov velikokrat pokaže, kje so potrebne izboljšave, na katerih področjih in na kakšen način narediti izboljšavo, da bo delo potekalo kvalitetnejše.

Nekatere izboljšave, ki smo jih naredili v letu 2021:

- Informativni kotichek za uporabnike – dostopne informacije v obliki lahkega branja.
- Spoznavanje različnih orodij za spletno komuniciranje in pomoč uporabnikom pri navezovanju stikov s prijatelji, sorodniki, svojci v času epidemije covid-19.
- Interno izobraževanje za zaposlene na temo Komunikacija je lahko uspešna, v izvedbi strokovne delavke zaposlene v VDC-ju.
- Uspešen zaključek projektov, kot so Vrtilkanje in hortikultura terapija, Tminci radi dobro jemo (v okviru DEKD). Projekti so omogočili pridobitev novih znanj, razširitev socialnih stikov, izobraževanje in medgeneracijsko povezovanje ipd.
- Protokol – zapis postopka rokovanja z zdravili od prevzema do aplikacije.
- Protokol – zapis postopka izvajanje zaposlitvenega programa.
- Protokol – zagotavljanja kontinuitete izvajanja storitev, kar je v času epidemije covid – 19 še kako pomembno.
- Namestitev nabiralnika za zbiranje predlogov in pripomb na izvajanje socialnovarstvenih in zdravstvenih storitev.

V mesecu novembru 2021 smo naredili pregled celega leta in pripravili prvo vmesno poročilo o napredku Equass Assurance (Evropski sistem kakovosti na področju socialnih storitev), in sicer eno leto po prejemu certifikata.

Veliko aktivnosti je bilo v tem času usmerjenih v izboljšanje storitev, v spremljanje zadovoljstva uporabnikov storitev kot njihovih družinskih članov ter drugih pomembnih deležnikov. V vmesnem poročilu smo predstavili tako pristope kot tudi rezultate teh aktivnosti. Analiza ankete o zadovoljstvu uporabnikov v storitvi VVZ je pokazala, da se kar 97% uporabnikov »zelo strinja« s trditvijo, da so zadovoljni z življenjem in delom v VDC.

Zavedamo se pomembnosti vključevanja, integracije našega VDC-ja, naših uporabnikov v okolje, v katerem delujemo. Ker smo se zaradi epidemiološke slike manj vključevali v okolje, smo se posluževali drugih oblik povezovanja z institucijami v našem okolju, in sicer preko različnih aplikacij, kot so Zoom ipd. Tako smo v virtualni obliki izpeljali kar nekaj dogodkov (kulturni program, novoletna prireditve, lutkovne predstave ipd.).

Izpostavljenih je bilo več aktivnosti, ki so bile izvedene v smeri uspešnega obvladovanja okužb s covid-19 in pa, pohvalno, dejstvo, da smo primer okužbe uspešno zamejili.

18 ZAKLJUČEK

... in tako razburljivo, junaško, nepričakovano, učinkovito, zdravo in uspešno smo zaključili še eno koronsko leto, ki si ga ne želimo več. Ne želimo več koronskih let, ampak zgolj navadnih, polnih entuziazma, pričakovanj, smelih načrtovanj in izpolnjevanj brez omejevanj, zunanjih ukazovanj, odrekanj, ustrahovanj. Zmogli smo, s skupnimi močmi, z mnogimi usklajevanji in nenehnimi prilagajanji in dogovarjanji, pregovarjanji z uporabniki, z zaposlenimi, z zunanjimi deležniki. Hvala vsem, ki ste kakorkoli pripomogli, da smo leto 2021 uspešno zaokrožili.

Direktorica Sandra Medveš Berginc s sodelavci in sodelavkami.